

**AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE
TİCARET ANONİM ŞİRKETİ VE
BAĞLI ORTAKLIĞI**

**1 OCAK – 30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA
ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR**

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

1 OCAK – 30 EYLÜL 2020 HESAP DÖNEMİNE AİT FİNANSAL TABLOLAR

İÇİNDEKİLER	SAYFA
ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU.....	1-2
ARA DÖNEM KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU	3
ARA DÖNEM KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU.....	4
ARA DÖNEM KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU	5
ARA DÖNEM KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	6
ARA DÖNEM KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR.....	7-57

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

Varlıklar	Dipnot referansları	Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2020	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019
Dönen varlıklar			
Nakit ve nakit benzerleri	4	256.056.314	152.041.813
Ticari alacaklar:	7	408.571.917	369.076.028
-İlişkili taraflardan ticari alacaklar	26,7	32.134.072	53.372.783
-İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	376.437.845	315.703.245
Diğer alacaklar:	8	50.417.216	51.697.568
-İlişkili taraflardan diğer alacaklar	26,8	465.008	131.105
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	49.952.208	51.566.463
Stoklar	9	188.272.598	181.225.628
Peşin ödenmiş giderler	16	17.102.070	8.868.687
Toplam dönen varlıklar		920.420.115	762.909.724
Duran varlıklar			
Finansal yatırımlar	5	228.140.397	159.966.650
Diğer alacaklar:	8	4.494.122	3.829.453
-İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	4.494.122	3.829.453
Maddi duran varlıklar	10	836.730.640	826.102.634
Maddi olmayan duran varlıklar	11,12	170.503.385	172.585.673
-Şerefiye	12	130.080.869	130.080.869
-Diğer maddi olmayan varlıklar	11	40.422.516	42.504.804
Kullanım hakkı varlıkları	14	84.968.803	81.649.082
Peşin ödenmiş giderler	16	5.069.983	1.615.967
Ertelenmiş vergi varlığı	24	958.751	1.087.305
Toplam duran varlıklar		1.330.866.081	1.246.836.764
Toplam varlıklar		2.251.286.196	2.009.746.488

İlişikte 7 ile 58’inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

Kaynaklar	Dipnot referansları	Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş) 30 Eylül 2020	Geçmiş dönem (Bağımsız denetimden geçmiş) 31 Aralık 2019
Kısa vadeli yükümlülükler			
Kısa vadeli borçlanmalar	6	315.738.904	252.939.281
-Finansal kredilerden borçlar	6	307.058.305	244.106.126
-Finansal kiralama borçları	6	8.680.599	8.833.155
Uzun vadeli finansal borçlanmaların kısa vadeli kısımları		5.597.606	2.719.393
Ticari borçlar	7	348.350.065	355.755.945
-İlişkili taraflara ticari borçlar	26, 7	49.884.144	93.834.045
-İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	298.465.921	261.921.900
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	8	8.584.019	8.712.867
Diğer borçlar	8	20.346.866	12.810.643
-İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	20.346.866	12.810.643
Ertelenmiş gelirler	8	8.124.274	2.536.025
Dönem karı vergi yükümlülüğü	24	17.862.655	4.611.524
Kısa vadeli karşılıklar	13	15.755.748	9.074.176
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar	13	4.129.545	4.540.864
-Diğer kısa vadeli karşılıklar	13	11.626.203	4.533.312
Toplam kısa vadeli yükümlülükler		740.360.137	649.159.854
Uzun vadeli yükümlülükler			
Uzun vadeli borçlanmalar	6	278.645.678	220.795.794
-Finansal kredilerden borçlar	6	200.000.000	150.000.000
-Finansal kiralama borçları	6	78.645.678	70.795.794
Uzun vadeli karşılıklar	13, 15	59.124.959	57.285.603
-Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	15	55.668.006	52.852.264
-Diğer uzun vadeli karşılıklar	13	3.456.953	4.433.339
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	24	40.062.260	41.431.249
Toplam uzun vadeli yükümlülükler		377.832.897	319.512.646
Toplam yükümlülükler		1.118.193.034	968.672.500
Özkaynaklar			
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		1.121.106.265	1.028.887.397
Ödenmiş sermaye	17	191.447.068	191.447.068
Sermaye düzeltme farkları		233.177.582	233.177.582
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		(23.223.675)	(23.223.675)
Yeniden değerlendirme ve ölçüm kazançları (kayıpları)		(23.223.675)	(23.223.675)
-Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları (kayıpları)		(23.223.675)	(23.223.675)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler (giderler)		177.686.704	112.921.644
Yeniden değerlendirme ve sınıflandırma kazançları (kayıpları)		177.686.704	112.921.644
-Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir/(gider)		177.686.704	112.921.644
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		297.643.058	268.702.218
Geçmiş yıllar karları		170.768.226	170.642.103
Net dönem karı		73.607.302	75.220.457
Kontrol gücü olmayan paylar		11.986.897	12.186.591
Toplam özkaynaklar		1.133.093.162	1.041.073.988
Toplam kaynaklar		2.251.286.196	2.009.746.488

İlişikte 7 ile 58’inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE KAR VEYA ZARAR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Geçmiş dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Geçmiş dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)
	Dipnot referansları	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Hasılat	18	1.377.370.309	1.378.775.446	537.108.316	488.407.514
Satışların maliyeti (-)	18	(1.152.927.870)	(1.185.038.831)	(421.161.303)	(407.616.402)
Ticari faaliyetlerden brüt kar		224.442.439	193.736.615	115.947.013	80.791.112
Brüt kar		224.442.439	193.736.615	115.947.013	80.791.112
Genel yönetim giderleri(-)	19,20	(63.524.704)	(61.070.034)	(19.242.694)	(19.117.572)
Pazarlama giderleri(-)	19,20	(12.438.370)	(17.893.548)	(3.954.579)	(4.106.276)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	21	19.453.623	23.812.307	7.060.184	(825.647)
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	21	(48.003.453)	(31.216.937)	(21.199.095)	(4.261.253)
Esas faaliyet karı		119.929.535	107.368.403	78.610.829	52.480.364
Yatırım faaliyetlerinden gelirler (net)	22	3.163.885	59.364.435	1.571.220	17.012.436
Finansman gideri öncesi faaliyet karı		123.093.420	166.732.838	80.182.049	69.492.800
Finansman gelirleri	23	39.011.635	41.817.596	21.066.742	4.166.062
Finansman giderleri (-)	23	(67.293.576)	(150.212.140)	(18.486.970)	(41.601.787)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı		94.811.479	58.338.294	82.761.821	32.057.075
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri		(21.121.763)	(5.090.536)	(17.673.516)	(3.784.811)
- Dönem vergi geliri/(gideri)	24	(25.770.886)	(1.820.714)	(18.269.620)	(1.820.714)
- Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	24	4.649.123	(3.269.822)	596.104	(1.964.097)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı		73.689.716	53.247.758	65.088.305	28.272.264
Dönem karı		73.689.716	53.247.758	65.088.305	28.272.264
Dönem karının dağılımı					
Kontrol gücü olmayan paylar		82.414	(409.605)	191.948	226.748
Ana ortaklık payları		73.607.302	53.657.363	64.896.357	28.045.516
Ana ortaklığa düşen pay başına kazanç/kayıp (Kuruş)	25	0,384	0,280	0,339	0,146
Sürdürülen faaliyetlerden pay başına kazanç/kayıp (Kuruş)	25	0,384	0,280	0,339	0,146
Ağırlıklı ortalama hisse senedi sayısı		19.144.706.825	19.144.706.825	19.144.706.825	19.144.706.825

İlişikte 7 ile 58’inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

	Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Geçmiş dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)	Geçmiş dönem (Sınırlı denetimden geçmemiş)
Dipnot referanslar	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Dönem karı	73.689.716	53.247.758	65.088.305	28.272.264
Diğer kapsamlı gelir / (gider):				
Kar veya zarar olarak yeniden sınıflandırılacaklar	64.765.060	(1.152.403)	55.084.873	14.174.560
<i>-Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklara ilişkin diğer kapsamlı gelir/(gider)</i>	68.173.747	(1.213.056)	57.984.077	14.920.589
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak diğer kapsamlı gelire ilişkin vergiler <i>-Ertelenmiş vergi geliri/ (gideri)</i>	24 (3.408.687)	60.653	(2.899.204)	(746.029)
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	64.765.060	(1.152.403)	55.084.873	14.174.560
Toplam kapsamlı gelir	138.454.776	52.095.355	120.173.178	42.446.824
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:				
Kontrol gücü olmayan paylar	82.414	(409.605)	191.948	226.748
Ana ortaklık payları	138.372.362	52.504.960	119.981.230	42.220.076

İlişikte 7 ile 58’inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

31 ARALIK 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

	Sınıflandırılmayacak			Sınıflandırılacak	Birikmiş karlar					
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltme farkları	Tanımlanmış fayda planları yeniden ölçüm kazançları/(kayıpları)	Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklardan kazançları/(kayıpları)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedek	Geçmiş yıllar karları	Net dönem karı	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar (Not 17)	Özkaynaklar
1 Ocak 2019 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(18.523.585)	95.515.684	243.290.154	170.869.425	177.897.040	1.093.673.368	13.892.682	1.107.566.050
Transferler	-	-	-	-	25.412.064	152.484.976	(177.897.040)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(1.152.403)	-	-	53.657.363	52.504.960	(409.605)	52.095.355
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	53.657.363	53.657.363	(409.605)	53.247.758
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	(1.152.403)	-	-	-	(1.152.403)	-	(1.152.403)
Kar payları (Not 25)	-	-	-	-	-	(152.774.760)	-	(152.774.760)	(1.454.400)	(154.229.160)
30 Eylül 2019 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(18.523.585)	94.363.281	268.702.218	170.579.641	53.657.363	993.403.568	12.028.677	1.005.432.245
1 Ocak 2020 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(23.223.675)	112.921.644	268.702.218	170.642.103	75.220.457	1.028.887.397	12.186.591	1.041.073.988
Transferler	-	-	-	-	28.940.840	46.279.617	(75.220.457)	-	-	-
Toplam kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	64.765.060	-	-	73.607.302	138.372.362	82.414	138.454.776
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	73.607.302	73.607.302	82.414	73.689.716
Diğer kapsamlı gelir/(gider)	-	-	-	64.765.060	-	-	-	64.765.060	-	64.765.060
Kar payları (Not 25)	-	-	-	-	-	(46.153.494)	-	(46.153.494)	(282.108)	(46.435.602)
30 Eylül 2020 Bakiyesi	191.447.068	233.177.582	(23.223.675)	177.686.704	297.643.058	170.768.226	73.607.302	1.121.106.265	11.986.897	1.133.093.162

İlişikte 7 ile 58'inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2020	Geçmiş dönem (Sınırlı denetimden geçmiş) 1 Ocak- 30 Eylül 2019
	Dipnot referansları		
İşletme faaliyetlerinden sağlanan nakit akışları		157.545.309	210.853.170
Vergi öncesi dönem karı		94.811.479	58.338.294
Sürdürülen faaliyetlerden vergi öncesi dönem karı (zararı)		94.811.479	58.338.294
Dönem net karı/(zararı) mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		141.071.545	132.720.338
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	10, 11, 20,14	75.090.045	72.638.987
Değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler		3.065.847	4.654.594
Alacaklarda değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	7	567.649	3.529.594
Stok değer düşüklüğü (iptali) ile ilgili düzeltmeler	9	2.498.198	1.125.000
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		15.909.030	14.412.981
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (İptali) ile ilgili düzeltmeler	13,15	7.596.131	13.769.859
Dava ve/veya ceza karşılıkları (iptali) ile ilgili düzeltmeler	13	4.178.944	1.432.814
Sektörel gereksinimler çerçevesinde ayrılan karşılıklar (iptali) ile ilgili düzeltmeler	13	109.332	(278.665)
Diğer karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		4.024.623	(511.027)
Faiz gelirleri ve giderleri ile ilgili düzeltmeler		50.170.508	96.198.789
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	23	(7.738.221)	(14.160.335)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler		42.816.078	100.473.231
Diğer finansman(gelir)/gider (net)		15.092.651	14.065.315
Duran varlıkların elden çıkarılmasından kaynaklanan kayıplar/(kazançlar) ile ilgili düzeltmeler	22	(1.793.508)	(49.471.198)
Yatırım ya da finansman faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışlarına neden olan diğer kalemlere ilişkin düzeltmeler	22	-	(9.893.237)
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		(56.791.816)	39.018.356
Ticari alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(41.764.676)	24.059.928
Faaliyetlerle ilgili diğer alacaklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		1.280.352	(39.402.048)
Stoklardaki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(9.545.168)	38.730.954
Pesin ödenmiş giderlerdeki azalış/(artış) ile ilgili düzeltmeler		(11.687.399)	1.751.867
Ticari borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		(7.405.880)	15.684.928
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		(128.848)	1.585.533
Faaliyetlerle ilgili diğer borçlardaki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		7.536.223	729.887
Ertelenmiş gelirlerdeki artış/(azalış) ile ilgili düzeltmeler		5.588.249	(5.134.038)
İşletme sermayesinde gerçekleşen diğer artış (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(664.669)	1.011.345
Faaliyetlerle ilgili diğer varlıklardaki azalış/(artış)		(664.669)	1.011.345
Faaliyetlerden Elde Edilen Nakit Akışları		(21.545.899)	(19.223.818)
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	13, 15	(9.616.607)	(12.234.108)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler		(1.110.675)	(1.605.042)
Vergi iadeleri/(ödemeleri)		(12.519.755)	(5.929.710)
Diğer Nakit Girişleri (Çıkışları)	7	1.701.138	545.042
Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları		(70.697.268)	12.343.382
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların satışından kaynaklanan nakit girişleri		2.767.356	53.890.824
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	10	(74.835.001)	(50.573.174)
Alınan temettü		1.370.377	9.825.732
İştiraklerin ve/veya İş Ortaklıklarının Pay Alımı veya Sermaye Artırımı Sebebiyle Oluşan Nakit Çıkışları		-	(800.000)
Finansman faaliyetlerinden nakit akışları		17.166.460	(376.263.266)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		500.000.000	409.319.099
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(384.553.539)	(485.303.343)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(17.150.472)	(13.296.444)
Ödenen temettü	25	(46.435.602)	(154.229.160)
Ödenen faiz		(42.432.148)	(125.038.191)
Alınan faizler		7.738.221	12.051.060
Türev araçlardan nakit çıkışları		-	(19.766.287)
Yabancı para çevrim farklarının etkisinden önce nakit ve nakit benzerlerindeki net artış (azalış)		104.014.501	(153.066.714)
Nakit ve nakit eşdeğerlerindeki net artış (azalış)		104.014.501	(153.066.714)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	4	152.041.813	275.421.213
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	4	256.056.314	122.354.499

İlişikte 7 ile 58’inci sayfalar arasında sunulan muhasebe politikaları ve dipnotlar bu konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçalarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. GRUP'UN ORGANİZASYON VE FAALİYET KONUSU

Genel

Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi "Akçansa" 1967 yılında kurulmuş olan Akçimento Ticaret Anonim Şirketi "Akçimento" ve 1974 yılında kurulmuş olan Çanakkale Çimento Sanayi Anonim Şirketi'nin "Çanakkale" birleşmesi ile 30 Eylül 1996 tarihinde kurulmuştur. 12 Ocak 1996 tarihinde tamamı Cimenteries CBR S.A. "CBR"a ait olan Mortelmaattschappij Eindhoven B.V. (Mortel), Çanakkale'nin %97,7 payını satın almıştır. 24 Temmuz 1996 tarihinde de, CBR, Çanakkale'deki hisselerini, çoğunlukla Hacı Ömer Sabancı Holding Anonim Şirketi'ne bağlı şirketlerin elinde tuttuğu Akçimento hisselerinin %30'u ile takas etmiştir.

1 Ekim 1996 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere Akçimento, Çanakkale ile birleşmiş ve varlığını sona erdirmiş olup, yeni şirketin ismi Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi olarak belirlenmiştir. Akçansa'nın hisseleri 1986 yılından itibaren Borsa İstanbul A.Ş.'de işlem görmektedir. 27 Kasım 2006 tarihinde, HeidelbergCement A.G.'nin %100 oranında iştiraki olan CBR International Holdings B.V.'nin sahibi olduğu %39,72 oranında Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamı HeidelbergCement A.G.'nin %100 oranında iştiraki olan HeidelbergCement Mediterranean Basin Holdings S.L. şirketine devir olmuştur. 1 Mart 2017 tarihinde HeidelbergCement Mediterranean Basin Holdings S.L. şirketinin sahibi olduğu %39,72 oranında Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. hisselerinin tamamı HeidelbergCement A.G. şirketine devredilmiştir.

Akçansa'nın genel merkezi ve kayıtlı ofisinin adresi Palladium Tower Barbaros mah. Kardelen sk. , No: 2, Ataşehir, İstanbul'dur.

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 3 Kasım 2020 tarihinde Akçansa yönetimi tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili yasal kuruluşların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu finansal tabloları tashih etme hakkı vardır. 17 no'lu dipnotta detaylarıyla anlatıldığı üzere Akçansa'yı Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ve HeidelbergCement A.G. birlikte kontrol etmektedir.

Konsolide finansal tabloların sunumu amacıyla, Akçansa ve Karçimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Karçimsa - %50,99'u Akçansa'ya ait olan bağlı ortaklık) bundan böyle "Akçansa ve bağlı ortaklığı" veya "Grup" olarak adlandırılacaktır. 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla personel sayıları (hepsi Türkiye'de istihdam edilmiş) sırasıyla 1.003 ve 1.018 olarak gerçekleşmiştir.

Faaliyet konusu

Grup, çimento, klinker, hazır beton ve agrega üretimi ve ticareti konusunda faaliyet göstermektedir.

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan II-14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup Tebliğ'in 5. maddesine göre Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınmıştır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar (Devamı)

Türkiye Muhasebe Standardı No:34 "Ara Dönem Finansal Raporlama" uyarınca işletmeler, ara dönem finansal tablolarını tam set veya özet olarak hazırlamakta serbesttirler. Grup bu çerçevede, ara dönemlerde özet konsolide finansal tablo hazırlamayı tercih etmiştir. Dolayısıyla bu ara dönem özet konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal tabloları ile beraber okunmalıdır.

Ara dönem özet konsolide finansal tablolar, KGK tarafından 2 Haziran 2016 tarihinde yayımlanan "TMS Taksonomisi Hakkında Duyuru" ile SPK tarafından yayımlanan Finansal Tablo Örnekleri ve Kullanım Rehberi'nde belirlenmiş olan formatlara uygun olarak sunulmuştur.

Şirket ve Türkiye'de yerleşik bağlı ortaklığı Karçimsa, yasal defterlerini ve kanuni finansal tablolarını Türk Ticaret Kanunu ("TTK") ve vergi mevzuatınca belirlenen muhasebe ilkelerine uygun olarak tutmakta ve hazırlamaktadır.

Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un cari dönem özet konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem özet konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır.

İşlevsel ve raporlama para birimi

Grup'un işlevsel ve raporlama para birimi Türk Lirası'dır (TL).

SPK'nın 17 Mart 2005 tarih ve 11/367 sayılı kararına istinaden finansal tablolardaki tutarları yeniden ifade etme işleminin uygulanmasını gerektiren objektif koşulların gerçekleşmemiş olması ve SPK'nın varolan verilere dayanarak ileride bu koşulların gerçekleşme emarelerinin büyük ölçüde ortadan kalktığını öngörmesi sebebiyle, finansal tablolar en son 31 Aralık 2004 tarihi itibarıyla TMS 29 uyarınca (Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama) yeniden ifade etme işlemine tabi tutulmuştur. Dolayısıyla, 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihli bilançolarda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.2. Türkiye Finansal Raporlama Standartları'ndaki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (Devamı)

a. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yürürlükte olan yeni standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar:

- **TMS 1 ve TMS 8 önemlilik tanımındaki değişiklikler;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1 “Finansal Tabloların Sunuluşu” ve TMS 8 “Muhasebe Politikaları, Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler ve Hatalar” daki değişiklikler ile bu değişikliklere bağlı olarak diğer TFRS’lerdeki değişiklikler aşağıdaki gibidir:
 - i) TFRS ve finansal raporlama çerçevesi ile tutarlı önemlilik tanımı kullanımı
 - ii) önemlilik tanımının açıklamasının netleştirilmesi ve
 - iii) önemli olmayan bilgilerle ilgili olarak TMS 1 ‘deki bazı rehberliklerin dahil edilmesi
- **TFRS 3’teki değişiklikler – işletme tanımı;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikte birlikte işletme tanımı revize edilmiştir. UMSK tarafından alınan geri bildirimlere göre, genellikle mevcut uygulama rehberliğinin çok karmaşık olduğu düşünülmektedir ve bu işletme birleşmeleri tanımının karşılanması için çok fazla işlemle sonuçlanmaktadır.
- **TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7 ‘deki değişiklikler- Gösterge faiz oranı reformu;** 1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu değişiklikler gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak belirli kolaylaştırıcı uygulamalar sağlar. Bu uygulamalar korunma muhasebesi ile ilgilidir ve IBOR reformunun etkisi genellikle riskten korunma muhasebesinin sona ermesine neden olmamalıdır. Bununla birlikte herhangi bir riskten korunma etkinsizliğinin gelir tablosunda kaydedilmeye devam etmesi gerekir. IBOR bazlı sözleşmelerde korunma muhasebesinin yaygın olması göz önüne alındığında bu kolaylaştırıcı uygulamalar sektördeki tüm şirketleri etkileyecektir.
- **TFRS 16 ‘Kiralamalar - COVID 19 Kira imtiyazlarına ilişkin’ değişiklikler;** 1 Haziran 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. COVID-19 salgını sebebiyle kiracılara kira ödemelerinde bazı imtiyazlar sağlanmıştır. Bu imtiyazlar, kira ödemelerine ara verilmesi veya ertelenmesi dahil olmak üzere çeşitli şekillerde olabilir. 28 Mayıs 2020 tarihinde, UMSK UFRS 16 Kiralamalar standardında yayımladığı değişiklik ile kiracıların kira ödemelerinde COVID-19 sebebiyle tanınan imtiyazların, kiralamada yapılan bir değişiklik olup olmadığını değerlendirmemeleri konusunda isteğe bağlı kolaylaştırıcı bir uygulama getirmiştir. Kiracılar, bu tür kira imtiyazlarını kiralamada yapılan bir değişiklik olmaması durumunda geçerli olan hükümler uyarınca muhasebeleştirmeyi seçebilirler. Bu uygulama kolaylığı çoğu zaman kira ödemelerinde azalmayı tetikleyen olay veya koşulun ortaya çıktığı dönemlerde kira imtiyazının değişken kira ödemesi olarak muhasebeleştirilmesine neden olur.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.2. Yeni ve revize edilmiş Türkiye finansal raporlama standartları (Devamı)

b. 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yayımlanmış ancak henüz yürürlüğe girmemiş olan standartlar ve değişiklikler:

- **TFRS 17, “Sigorta Sözleşmeleri”;** 1 Ocak 2023 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. Bu standart, hali hazırda çok çeşitli uygulamalara izin veren TFRS 4’ün yerine geçmektedir. TFRS 17, sigorta sözleşmeleri ile isteğe bağlı katılım özelliğine sahip yatırım sözleşmeleri düzenleyen tüm işletmelerin muhasebesini temelden değiştirecektir.
- **TMS 1, “Finansal tabloların sunumu” standardının yükümlülüklerin sınıflandırılmasına ilişkin değişikliği;** 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir. TMS 1, "Finansal tabloların sunumu" standardında yapılan bu dar kapsamlı değişiklikler, raporlama dönemi sonunda mevcut olan haklara bağlı olarak yükümlülüklerin cari veya cari olmayan olarak sınıflandırıldığını açıklamaktadır. Sınıflandırma, raporlama tarihinden sonraki olaylar veya işletmenin beklentilerinden etkilenmemektedir (örneğin, bir imtiyazın alınması veya sözleşmenin ihlali). Değişiklik ayrıca, TMS 1'in bir yükümlülüğün “ödenmesi”nin ne anlama geldiğini açıklığa kavuşturmaktadır.
- **TFRS 3, TMS 16, TMS 17’de yapılan dar kapsamlı değişiklikler ve TFRS 1, TFRS 9, TMS 41 ve TFRS 16’da yapılan bazı yıllık iyileştirmeler;** 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerlidir.
 - **TFRS 3 ‘İşletme birleşmeleri’nde yapılan değişiklikler;** bu değişiklik İşletme birleşmeleri için muhasebe gerekliliklerini değiştirmeden TFRS 3’te Finansal Raporlama için Kavramsal Çerçeveye yapılan bir referansı güncellemektedir.
 - **TMS 16 ‘Maddi duran varlıklar’ da yapılan değişiklikler;** bir şirketin, varlık kullanıma hazır hale gelene kadar üretilen ürünlerin satışından elde edilen gelirin maddi duran varlığın tutarından düşülmesini yasaklamaktadır. Bunun yerine, şirket bu tür satış gelirlerini ve ilgili maliyeti kar veya zarara yansıtacaktır.
 - **TMS 37, ‘Karşılıklar, Koşullu Borçlar ve Koşullu Varlıklar’ da yapılan değişiklikler’** bu değişiklik bir sözleşmeden zarar edilip edilmeyeceğine karar verirken bir şirketin hangi maliyetleri içerdiğini belirtir.

Yıllık iyileştirmeler, TFRS 1, ‘Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’nın ilk kez uygulanması’ TFRS 9 ‘Finansal Araçlar’, TMS 41 ‘Tarımsal Faaliyetler’ ve TFRS 16’nın açıklayıcı örneklerinde küçük değişiklikler yapmaktadır.

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Kullanım hakkı varlıkları

Grup, kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebelemektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar, ve
- (c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup'a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira Yükümlülükleri

Grup kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- (c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar

Uygulanan konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar Akçansa'nın ve %50,99'una sahip olduğu Karçimsa'nın finansal tablolarını kapsamaktadır. Bağlı ortaklık, kontrolün Akçansa'ya geçtiği tarihten itibaren konsolide edilmeye başlanır ve kontrolün Akçansa'dan çıkması ile konsolide edilme işlemi son bulur.

Yukarıda da belirtildiği üzere konsolide finansal tablolar Akçansa ve onun kontrol ettiği bağlı ortaklığın aynı döneme ait finansal tablolarından oluşur. Kontrol, Grup'un, yatırım yaptığı işletmeyi ancak ve ancak şu göstergelerin tümü birden mevcut olduğunda sağlanmaktadır; a) Yatırım yaptığı işletme üzerinde güce sahipse, b) Yatırım yaptığı işletmeyle olan ilişkisinden dolayı değişen getirilere maruz kalmakta veya bu getirilerde hak sahibi ise, c) Elde edeceği getirilerin miktarını etkileyebilmek için yatırım yaptığı işletme üzerindeki gücünü kullanma imkanına sahip ise.

Bağlı ortaklık tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş, dolayısıyla kayıtlı bağlı ortaklık değerleri, ilgili özkaynakları karşılığında netleştirilmiştir. Bağlı ortaklığın ana ortaklık dışı hak sahiplerine atfedilen özkaynak ve net dönem karları, konsolide bilanço ve gelir tablosunda kontrol gücü olmayan paylar olarak gösterilmektedir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Uygulanan konsolidasyon esasları (Devamı)

Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların sonuçları, satın alım tarihinden sonra veya elden çıkarma tarihine kadar konsolide kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, toplam kapsamlı gelir ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Akçansa ve bağlı ortaklığı arasındaki işlemler ve bakiyeler ile bu işlemlerle ilgili olarak oluşan kar marjları elimine edilmiştir. Konsolide finansal tablolar benzer işlemler için aynı muhasebe prensipleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Grup'un bağlı ortaklığındaki sermaye payında kontrol kaybına neden olmayan değişiklikler özkaynak işlemleri olarak muhasebeleştirilir. Grup'un payı ile kontrol gücü olmayan payların defter değerleri, bağlı ortaklık paylarındaki değişiklikleri yansıtmak amacıyla düzeltilir. Kontrol gücü olmayan payların düzeltildiği tutar ile alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark, doğrudan özkaynaklarda Şirket'in payı olarak muhasebeleştirilir.

Grup'un bir bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybetmesi durumunda, satış sonrasındaki kar/zarar, i) alınan satış bedeli ile kalan payın gerçeğe uygun değerlerinin toplamı ile ii) bağlı ortaklığın varlık (şerefiye dahil) ve yükümlülüklerinin ve kontrol gücü olmayan payların önceki defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bağlı ortaklığın varlıkların gerçeğe uygun değer ile veya yeniden değerlendirilmiş tutarları ile değerlendirilmesi ve buna ilişkin birikmiş kazancın/zararın diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilmesi ve özkaynakta toplanması durumunda, diğer kapsamlı gelir içinde önceden muhasebeleştirilen ve özkaynakta toplanan tutarlar, Grup'un ilgili varlıkları satmış olduğu varsayımı üzerine kullanılacak muhasebe yöntemine göre kayda alınır (örneğin; konuyla ilgili TFRS standartları uyarınca, kar/zarara aktarılması ya da doğrudan geçmiş yıl karlarına transfer). Bağlı ortaklığın satışı sonrası kalan yatırımın kontrolünün kaybedildiği tarihteki gerçeğe uygun değeri, TFRS 9 hükümleri kullanılarak bulunur.

Netleştirme / mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

Nakit ve nakit benzerleri

Konsolide nakit akış tablosunun sunumu açısından, nakit ve nakit benzerleri, kasadaki nakit varlığı, bankalardaki nakit para, çekler (vadesiz) ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli mevduatları içermektedir.

Nakit ve nakit benzerleri elde etme maliyetleri ve tahakkuk etmiş faizlerinin toplamı ile gösterilmiştir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Stoklar

Stoklar maliyet değeri veya net gerçekleşebilir değerden düşük olanı ile değerlendirilmiştir. Stokları bulundukları duruma getirmek için yapılan harcamalar aşağıdaki gibi muhasebeleştirilmiştir:

İlk madde ve malzemeler – aylık ağırlıklı ortalama ile belirlenen satın alım maliyetinden oluşmaktadır.

Mamul ve yarı mamüller – Direkt malzeme ve işçilik giderleri, değişken ve sabit genel üretim giderleri belli oranlarda (normal faaliyet kapasitesi göz önünde tutularak) dahil edilmiştir. Envanter değerlendirme yöntemi aylık ağırlıklı ortalama yöntemidir.

Net gerçekleşebilir değer, tahmini satış fiyatından, tahmini tamamlanma maliyetleri ve satışın gerçekleştirilmesi için gerekli tahmini maliyetler düşülerek belirlenen tutardır.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlığın maliyet değeri; alış fiyatı ve iadesi mümkün olmayan vergiler ve maddi varlığı kullanıma hazır hale getirmek için yapılan masraflardan oluşmaktadır.

Maddi duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve var ise değer düşüklüğü karşılığı çıkartıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmiştir. Üzerinden maden çıkarılan araziler haricinde, arazi amortismanına tabi tutulmamıştır. Üzerinden maden çıkarılan araziler ise, yıl içerisinde tüketilen rezervin toplam rezerve oranı esas alınarak amortismanına tabi tutulmuştur.

İnşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, borçlanma maliyetleri aktifleştirilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortismanına tabi tutulurlar.

Amortismanına tabi tutulan varlıklar, maliyet tutarları üzerinden aşağıda belirtilen tahmini ekonomik ömürlerine dayanan oranlarla doğrusal amortismanına tabi tutulmuştur.

	Ekonomik ömürler
Yerüstü yer altı düzenleri ve binalar	20-50 yıl
Makina tesis ve cihazlar	5-20 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	5-10 yıl
Taşıt araç ve gereçleri	5 yıl
Özel maliyetler	5-47 yıl

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Maddi duran varlıklar (devamı)

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortisman tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve gelir tablosuna dahil edilir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar başlıca bilgisayar yazılımları ve maden çıkarma haklarından oluşmakta olup, maliyet bedeli üzerinden aktifleştirilir. Maddi olmayan varlıklar maden çıkarma hakları dışında, doğrusal amortisman yöntemine göre ilgili kıymetin tahmini ekonomik ömrü üzerinden itfa edilmektedir. Maden çıkarma hakları yıl içerisinde tüketilen rezervin toplam rezerve oranı esas alınarak amortisman tabi tutulmuştur.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, şartlarda değişiklik olduğu takdirde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını test etmek için incelenmektedir.

Bir maddi olmayan duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda bilanço dışı bırakılır. Bir maddi olmayan duran varlığın bilanço dışı bırakılmasından kaynaklanan kâr ya da zarar, varsa, varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan net tahsilatlar ile defter değerleri arasındaki fark olarak hesaplanır. Bu fark, ilgili varlık bilanço dışına alındığı zaman kâr veya zararda muhasebeleştirilir.

Şerefiye

Bir işletmenin satın alınması ile ilgili katlanılan satın alma maliyeti ile iktisap edilen işletmenin tanımlanabilir varlık, yükümlülük ve koşullu yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değeri arasındaki fark şerefiye olarak konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirilmiştir.

Türkiye Finansal Raporlama Standardı ("TFRS") 3 "İşletme birleşmeleri" çerçevesinde şerefiye tutarı itfa edilmemektedir. Şerefiye, taşındığı değer gerçeğe dönüşme durumu ve şartlarda ve yılda en az bir kere olmak üzere gerekli görüldüğü zamanlarda değer düşüklüğü için gözden geçirilmektedir.

Finansal olmayan varlıkların değer düşüklüğü

Grup'un, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal olmayan varlıkların değer düşüklüğü (Devamı)

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir. Bu çalışmalar sırasında kullanılan başlıca varsayımlar, önümüzdeki yıllardaki enflasyon beklentileri, satış ve maliyetlerde beklenen artışlar, ihracat-iç Pazar kompozisyonunda beklenen değişimler ve beklenen ülke büyüme oranlarından ibarettir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortismanı tabi tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali gelir tablosuna kayıt edilir. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü gelecek dönemlerde ters çevrilemez.

Yabancı para cinsinden işlemler

Yabancı para cinsinden yapılan işlemler, işlemin yapıldığı tarihteki kurlarla TL'ye çevrilmiştir. 30 Eylül 2020 tarihindeki yabancı para cinsinden aktif ve pasifler, bilanço tarihindeki Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankası alış kuru ile değerlendirilmiş olup ortaya çıkan kur farkları ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılmıştır.

Dönem sonlarında kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

Tarih	TL/ABD Doları	TL/Avro
Alış kuru		
30 Eylül 2020	7,8080	9,1281
30 Eylül 2019	5,6591	6,1836
31 Aralık 2019	5,9402	6,6506

Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar

Karşılıklar

Karşılıklar ancak Grup'un geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa, bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkarılma olasılığı mevcut ise ve yükümlülüğün tutarı güvenilir bir şekilde belirlenebiliyorsa kayıtlara alınır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında karşılıklar ileride oluşması muhtemel giderlerin bilanço tarihindeki indirgenmiş değeriyle yansıtılır. İndirgenmiş değer kullanıldığında, zamanın ilerlemesinden dolayı karşılıklarda meydana gelecek artışlar faiz gideri olarak kaydedilir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Karşılıklar, koşullu yükümlülükler ve varlıklar (Devamı)

Koşullu yükümlülükler ve varlıklar

Koşullu yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Koşullu varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Vergi karşılığı, dönem karı veya zararı hesaplanmasında dikkate alınan cari dönem ve ertelenmiş vergi karşılıklarının toplamıdır.

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metodu dikkate alınarak, aktif ve pasiflerin finansal raporlamada yansıtılan değerleri ile yasal vergi hesabındaki bazları arasındaki geçici farklardan oluşan vergi etkileri dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir tüm geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farkların ve kullanılmamış vergi zararlarının ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşması mümkün görünüyorsa, tüm geçici farklar ve kullanılmamış vergi zararları üzerinden ayrılır. Her bilanço döneminde Grup, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimalini göz önüne alarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında söz konusu varlığın gerçekleşeceği ve yükümlülüğün yerine getirileceği dönemlerde oluşması beklenen vergi oranları, bilanço tarihi itibarıyla uygulanan vergi oranları (vergi mevzuatı) baz alınarak hesaplanır.

Çalışanlara sağlanan faydalar / kıdem tazminatı karşılığı / kullanılmamış izin karşılığı

(a) Tanımlanan fayda planı:

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

Not 15'te daha detaylı belirtildiği üzere, Grup finansal tablolarda yer alan kıdem tazminatı karşılığını, bağımsız bir aktör tarafından yapılan aktör çalışmasına dayanarak "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak yansıtmıştır. Kıdem tazminatı yükümlülüğü, profesyonel aktörler tarafından tahmin edilen faiz oranı ile iskonto edilerek hesaplanmıştır. Aktüeryal kazanç/kayıp, diğer kapsamlı gelir/gider olarak özkaynaklar içerisinde gösterilir.

Konsolide bilançolarda kıdem tazminatı karşılıkları uzun vadeli borçlar altında çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar içerisinde gösterilmiştir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar / kıdem tazminatı karşılığı / kullanılmamış izin karşılığı (Devamı)

(b) Tanımlanan katkı planları:

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır. İlgili primlere ilişkin 30 Eylül 2020 tarihinde sona eren dönemde toplam 26.658.732 TL (31 Aralık 2019 – 14.614.076 TL) tutarında gider gerçekleşmiştir.

(c) Kullanılmamış izin karşılığı :

Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar, tamamının hizmetin sunulduğu yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi beklenen kısa vadeli faydaları içermektedir. Bu kapsamda, Grup'un beklentisi izin karşılıklarının tamamının yıllık raporlama dönemini takip eden on iki ay içinde yerine getirilmesi olduğu için söz konusu izin karşılıklarını çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli borç karşılıklarında gösterilmektedir.

İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Grup ile ilişkili sayılır:

a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda Şirket ile ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) Grup üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) Grup üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) Şirket veya Şirket'in bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme Şirket ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve Grup'un aynı grubun üyesi olması halinde.
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, Şirket'in ya da Şirket ile ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Şirket'in kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de Şirket ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynaklarının, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Grup, taahhüt edilmiş bir mal veya hizmeti müşterisine devrederek edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde veya getirdikçe hasılatı konsolide finansal tablolara alır. Bir varlığın kontrolü müşterinin eline geçtiğinde (veya geçtikçe) varlık devredilmiş olur.

Grup aşağıda yer alan 5 temel prensip doğrultusunda hasılatı finansal tablolara almaktadır:

- Müşteri sözleşmelerinin belirlenmesi,
- Sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerinin belirlenmesi,
- Sözleşmelerdeki işlem fiyatının belirlenmesi,
- İşlem fiyatının sözleşmelerdeki performans yükümlülüklerine dağıtılması,
- Her performans yükümlülüğü yerine getirildiğinde hasılatın muhasebeleştirilmesi.

Grup, aşağıdaki şartların tamamının karşılanması durumunda müşterisi ile yaptığı bir sözleşmeyi hasılat olarak muhasebeleştirir:

Sözleşmenin tarafları sözleşmeyi (yazılı, sözlü ya da diğer ticari teamüllere uygun olarak) onaylamış ve kendi edimlerini yerine getirmeyi taahhüt etmiştir,

- Grup, devredilecek mal veya hizmetlerle ilgili her bir tarafın haklarını tanımlayabilmektedir,
- Grup, devredilecek mal veya hizmetler için yapılacak ödeme koşullarını tanımlayabilmektedir,
- Sözleşme özü itibarıyla ticari niteliktedir,
- Grup'un müşteriye devredilecek mal veya hizmetler karşılığı bedel tahsil edecek olması muhtemeldir.

Grup, bir bedelin tahsil edilebilirliğinin muhtemel olup olmadığını değerlendirirken, sadece müşterinin bu bedeli vadesinde ödeyebilme kabiliyetini ve buna ilişkin niyetini dikkate alır. Sözleşme başlangıcında Şirket müşteriyle yaptığı sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve müşteriye devretmek için verdiği her bir taahhüdü edim yükümlülüğü olarak tanımlamaktadır.

Sözleşme başlangıcında Grup müşteriyle yaptığı sözleşmede taahhüt ettiği mal veya hizmetleri değerlendirir ve müşteriye devretmek için verdiği her bir taahhüdü edim yükümlülüğü olarak aşağıdaki şekilde tanımlar:

- a) farklı mal veya hizmet (mal veya hizmetler paketi) veya
- b) büyük ölçüde benzerlik gösteren ve müşteriye devrinde aynı yöntem izlenen bir seri farklı mal veya hizmet

Bir seri birbirinden farklı mal veya hizmet, aşağıdaki şartların birlikte karşılanması durumunda aynı devir şekline tabidir:

- a) Grup'un müşterisine devretmeyi taahhüt ettiği seri içerisindeki her bir farklı mal veya hizmetin gerekli şartları karşılayarak zamanla tamamlanacak bir edim yükümlülüğü teşkil etmesi ile
- b) Standardın ilgili paragrafları uyarınca, Grup'un seriyi oluşturan her bir farklı mal veya hizmetin müşteriye devrinde edim yükümlülüğünün tam olarak ifa edilmesine yönelik ilerlemesini ölçmede aynı yöntemin kullanılması.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Borçlanma maliyetleri

Öngörülen kullanımına veya satışına hazır hale gelmesi önemli bir zamanı gerektiren varlıkların satın alımı, inşası veya üretimi ile direkt ilişkili olan borçlanma maliyetleri ilgili varlıkların maliyetinin parçası olarak aktifleştirilir. Diğer borçlanma maliyetleri gerçekleştikleri dönemlerde gider yazılır. Borçlanma maliyetleri faiz ve borçlanmaya bağlı olarak katılan diğer maliyetleri içerir.

Hisse başına kar / (zarar)

Gelir tablosunda belirtilen hisse başına kazanç, net karın, raporlama boyunca piyasada bulunan hisse senetlerinin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesiyle bulunmaktadır.

Türkiye’de şirketler sermayelerini hali hazırda bulunan hissedarlarına, çeşitli içsel kaynaklardan “bedelsiz hisse” yolu ile artırmaktadırlar. Bu tip “bedelsiz hisse” dağıtımları, hisse başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve Grup’un bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek hususlar konsolide finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan hususlar ise önemlilik derecesine göre notlarda açıklanmaktadır.

İşlem ve teslim tarihindeki muhasebeleştirme

Tüm finansal varlık alış ve satışları işlem tarihinde, bir başka deyişle Grup’un alımı veya satımı gerçekleştireceğini taahhüt ettiği tarihte muhasebeleştirilir. Olağan alış ve satışlar, varlığın teslim süresinin genelde bir mevzuat veya piyasalardaki düzenlemelere göre belirlendiği alış ve satışlardır.

Finansal araçlar

Grup, finansal varlıklarını “itfa edilmiş maliyet bedeli” yöntemi ile muhasebeleştirilen finansal varlıklar ile “gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan” veya “gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan” finansal varlıklar olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Grup yönetimi, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapar.

(a) İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar

Grup yönetiminin “sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modeli”ni benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıkları, “itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar” olarak sınıflandırılır. Vadeleri konsolide finansal durum tablosu tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar, konsolide finansal durum tablosunda “ticari alacaklar”, “diğer alacaklar” ve “nakit ve nakit benzerleri” kalemlerini içermektedir. Bunlarla birlikte ticari alacaklar içerisinde yer alan, kabili rücu faktoring işlemleri kapsamında faktoring şirketlerinden tahsil edilen ticari alacaklar, söz konusu alacaklara ilişkin tahsilat riski devredilmediğinden itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılmıştır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal araçlar (Devamı)

Değer düşüklüğü

Grup, konsolide finansal tablolarda yer alan itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakların, önemli bir finansman bileşeni içermediği için, değer düşüklüğü hesaplamalarında, “kolaylaştırılmış” uygulamayı seçerek karşılık matrisi kullanmaktadır. Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması Grup’un geçmiş kredi zararı deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır.

(b) Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar

Gerçeğe uygun değeri muhasebeleştirilen varlıklar; Grup yönetiminin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme ve/veya satış yapma iş modelini benimsediği varlıklar gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Grup yönetim, ilgili varlıkları konsolide finansal durum tablosu tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Grup, özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için ilk muhasebeleştirme sırasında, söz konusu yatırıma ilişkin olarak gerçeğe uygun değer farkının konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna veya konsolide kâr veya zarar tablosuna yansıtılan özkaynak yatırımı olmak üzere; daha sonra değiştirilemeyecek şekilde bir seçim yapar:

i) Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; konsolide finansal durum tablosunda yer alan “türev araçlar” kalemleri ile piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan fayda sağlama amacıyla elde edilen veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan, alım satım amacıyla elde tutulan “finansal varlıklar” dan oluşmaktadır. Türev araçlar, gerçeğe uygun değer pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup’un türev araçları vadeli döviz alım-satım sözleşmelerine ilişkin işlemlerden oluşmaktadır. Gerçeğe uygun değeriyle ölçülen ve kar veya zarar tablosuyla ilişkilendirilen finansal varlıklar ise, konsolide finansal durum tablosuna ilk olarak işlem maliyetleri de dahil olmak üzere maliyet değerleri ile yansıtılır. Bu finansal varlıklar kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değerleri üzerinden değerlendirilir. Gerçekleşen ya da gerçekleşmeyen kazanç ve zararlar “finansman gelir / giderleri” içinde muhasebeleştirilir. Alınan kar payları, kar payı geliri olarak konsolide kar veya zarar tablosuna yansıtılır. Finansal riske karşı etkili bir koruma aracı olarak belirlenmemiş olan türev ürünleri teşkil eden bahse konu finansal varlıklar da gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlıklar olarak sınıflandırılır (Dipnot 21).

ii) Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri konsolide diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar Grup tarafından elde tutulan ve aktif bir piyasada işlem gören borsaya kote özkaynak araçları ile bazı borçlanma senetlerinden oluşmakta olup, konsolide finansal durum tablosunda “finansal yatırımlar” altında muhasebeleştirilmektedir. Gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen bu varlıkların değerlerindeki değer düşüklüğü ve etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan faiz ve parasal varlıklarla ilgili kur farkına ilişkin kar veya zarar tutarları haricindeki değişiklikler sebebiyle oluşan gerçekleşmemiş kazançlar ve kayıplar, finansal varlığın konsolide finansal tablolardan çıkarıldığı tarihe kadar özkaynaklarda finansal varlık değer artışı fonunda olmak üzere konsolide diğer kapsamlı gelir tablosu altında takip edilmektedirler. Gerçeğe uygun değer farkı konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna kaydedilen varlıkların satılması durumunda konsolide diğer kapsamlı gelir tablosuna sınıflandırılan değerlendirme farkları “Geçmiş yıllar karları veya zararları” altında sınıflandırılır

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal araçların gerçeğe uygun değeri

Gerçeğe uygun değer, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir.

Grup’un finansal araçlarının gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde belirtilen yöntemler ve varsayımlar Not 28’de açıklanmıştır.

Ticari ve diğer alacaklar

Ticari alacaklar fatura edilmiş tutarları ile kayıtlara alınmakta ve etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net değeri ile ve varsa şüpheli alacak karşılığı düşüldükten sonra taşınmaktadır.

Ticari alacaklar içine sınıflandırılan senetler ve vadeli çekler etkin faiz oranı metoduyla reeskonta tabi tutularak indirgenmiş değerleri ile taşınır.

Grup, konsolide finansal tablolarında itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ve önemli bir finansman bileşeni içermeyen (1 yıldan kısa vadeli olan) ticari alacaklarının değer düşüklüğü hesaplamaları kapsamında TFRS 9 standardında tanımlanan “basitleştirilmiş yaklaşımı” uygulamayı tercih etmiştir. Söz konusu yaklaşım ile Grup, ticari alacakların belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda (gerçekleşmiş değer düşüklüğü zararları haricinde), ticari alacaklara ilişkin zarar karşılıklarını “ömür boyu beklenen kredi zararlarına” eşit bir tutardan ölçmektedir.

Finansal yatırımlar

Tüm finansal yatırımlar ilk alım anındaki gerçeğe uygun değeri ifade ettiği düşünülen ve işlem maliyetlerini de içeren maliyet bedeli ile kayıtlara alınır. 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla tüm finansal yatırımlar, “satılmaya hazır finansal varlıklar”dır.

İlk kayda alımdan sonra satılmaya hazır finansal yatırımlar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilir. Finansal yatırımlardan elde edilen faiz, faiz geliri olarak gösterilmiştir. Finansal yatırımlardan elde edilen diğer kazanç veya kayıplar, ilgili varlıklar satılana, nakde dönüşene veya başka bir şekilde elden çıkarılana veya herhangi bir şekilde değer düşüklüğüne maruz kalana kadar özkaynaklar içinde ayrı bir kalemde “değer artış fonları” hesap kaleminde gösterilir, bu tarihten sonra ise gelir ve gider hesapları ile ilişkilendirilir.

Borsa İstanbul A.Ş.’de işlem gören finansal yatırımlar, bilanço tarihindeki iş günü sonunda borsada oluşan piyasa fiyatları esas alınarak değerlendirilmiştir. Borsada işlem görmeyen finansal yatırımları değerlemek için uygulanabilir bir değerlendirme metodu olmadığı zaman, ilgili finansal yatırımlar tarihi maliyetleri ile değerlendirilmiştir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Finansal yatırımlar (Devamı)

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar dışındaki finansal varlık veya finansal varlık grupları, her bilanço tarihinde değer düşüklüğüne uğradıklarına ilişkin göstergelerin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeye tabi tutulur. Finansal varlığın ilk muhasebeleştirilmesinden sonra bir veya birden fazla olayın meydana gelmesi ve söz konusu olayın ilgili finansal varlık veya varlık grubunun güvenilir bir biçimde tahmin edilebilen gelecekteki nakit akımları üzerindeki olumsuz etkisi sonucunda ilgili finansal varlığın değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda değer düşüklüğü zararı oluşur.

Satılmaya hazır özkaynak araçları için gerçeğe uygun değer önemli ve sürekli bir düşüş ile maliyetin altına inmesi objektif bir değer düşüklüğü göstergesi sayılır.

Finansal varlıklardan kaynaklanan kazanç veya kayıplardan, değer düşüklüğü kazanç ve kayıpları ile kur farkı gelir veya giderleri dışında kalanlar diğer kapsamlı gelire yansıtılır. Söz konusu varlıkların satılması durumunda diğer kapsamlı gelire sınıflandırılan değerleme farkları geçmiş yıl karlarına sınıflandırılır.

Finansal varlıklarda değer düşüklüğü (devamı)

Bir karşılık hesabının kullanılması yoluyla defter değerinin azaltıldığı ticari alacaklar haricinde, bütün finansal varlıklarda, değer düşüklüğü doğrudan ilgili finansal varlığın kayıtlı değerinden düşülür. Ticari alacağın tahsil edilememesi durumunda söz konusu tutar karşılık hesabından düşülerek silinir. Karşılık hesabındaki değişimler gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçlarının gerçeğe uygun değerinde değer düşüklüğü sonrasında meydana gelen artış, doğrudan özkaynaklarda muhasebeleştirilir.

Satılmaya hazır özkaynak araçları için daha önceki dönemlerde kar/zarar içinde muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararı, kar/zarar içinde iptal edilmez. Değer düşüklüğü zararı sonucunda oluşan gerçeğe uygun değer artışı, diğer kapsamlı gelir içinde muhasebeleştirilir ve yatırımlara ilişkin yeniden değerlendirme karşılığı başlığı altında toplanır. Satılmaya hazır borçlanma senetleri için değer düşüklüğü zararı, yatırımın gerçeğe uygun değerindeki artışın değer düşüklüğü zararının muhasebeleştirilmesi sonrasında ortaya çıkan bir olayla ilişkilendirilmesinin söz konusu olması durumlarda, sonraki dönemlerde kar/zarar içinde iptal edilir.

Finansal yükümlülükler

Finansal yükümlülükler başlangıçta işlem maliyetlerinden arındırılmış gerçeğe uygun değerleriyle muhasebeleştirilir ve sonraki dönemlerde etkin faiz oranı üzerinden hesaplanan faiz gideri ile birlikte etkin faiz yöntemi kullanılarak itfa edilmiş maliyet bedelinden taşınır.

Etkin faiz yöntemi, finansal yükümlülüğün itfa edilmiş maliyetlerinin hesaplanması ve ilgili faiz giderinin ilişkili olduğu döneme dağıtılması yöntemidir. Etkin faiz oranı; finansal aracın beklenen ömrü boyunca veya uygun olması halinde daha kısa bir zaman dilimi süresince gelecekte yapılacak tahmini nakit ödemelerini tam olarak ilgili finansal yükümlülüğün net bugünkü değerine indirgeyen orandır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.3 Önemli muhasebe politikalarının özeti (Devamı)

Banka kredileri

Bütün banka kredileri, ilk kayıt anında gerçeğe uygun değerlerini de yansıttığı düşünülen ve ihraç maliyetini içeren maliyet bedeli ile kaydedilir.

İlk kayda alımdan sonra krediler, etkin faiz oranı yöntemiyle indirgenmiş net değerleri ile gösterilir. İndirgenmiş değer hesaplanırken ilk ihraç anındaki maliyetler ve geri ödeme sırasındaki indirimler ve primler göz önünde bulundurulur.

İtfa sürecinde veya yükümlülüklerin kayda alınması sırasında ortaya çıkan gelir veya giderler, gelir tablosu ile ilişkilendirilir.

Ticari ve diğer borçlar

Ticari ve diğer borçlar, mal ve hizmet alımı ile ilgili ileride doğacak faturalanmış ya da faturalanmamış tutarın gerçeğe uygun değerini temsil eden indirgenmiş maliyet bedeliyle kayıtlarda yer almaktadır.

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve kayıttan çıkarılması

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkarır. Grup finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkarır.

İşletme'nin Sürekliliği

Konsolide finansal tablolar işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlanmıştır.

Covid 19

2019 yılının son döneminde Covid 19 (Koronavirus) hakkında bilgiler gelmeye başlamış ve sınırlı sayıda vaka Dünya Sağlık Örgütü'ne bildirilmiştir. 2020 yılının ilk aylarında virus yayılımını uluslararası olarak sürdürmüş ve negatif etkisi artmaya başlamıştır. Bu finansal tabloların onaylandığı tarih sırasında durum gelişimini devam ettirmekte olup, Türkiye ve uluslararası piyasalara etkisi beklenenden fazla olacağı düşünülmektedir. Koronavirüs kaynaklı olarak gerek Grup'un faaliyet gösterdiği sektörde, gerekse makroekonomik ortamda yaşanan gelişmeler paralelinde Grup'un tedarik, üretim ve satış süreçlerinde aksamalar yaşanabilmektedir.

Finansal tabloların onaylandığı tarih itibarıyla Grup'un etkin olarak yer aldığı pazarların bulunduğu ülkelerde, salgının etkisinin yavaş yavaş azaldığı ve hayatın kısmi olarak normalleşmeye başladığı gözlemlenmektedir. Covid 19'un Grup finansal tabloları üzerindeki etkileri değerlendirildiğinde; Grup'in alacaklarında ticari alacaklarında ciddi bir tahsilat riski öngörülmemektedir.

Bunun yanı sıra yeniden gözden geçirilen üretim planlamalarına paralel olarak Bu bağlamda 30 Eylül 2020 tarihli finansal tablolarda Grup'un varlıkları üzerinde Covid 19'un etkilerine ilişkin herhangi bir değer düşüklüğü karşılığı muhasebeleştirilmemiştir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (Devamı)

2.4 Önemli muhasebe değerlendirme, tahmin ve varsayımları

- a) Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Dipnot 15’de yer almaktadır.
- b) Şüpheli alacak karşılıkları, Grup yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememe riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş ve anahtar müşteriler dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Dipnot 7’de yansıtılmıştır.
- c) Grup yönetimi maddi ve maddi olmayan varlıkların faydalı ekonomik ömürlerinin belirlenmesinde teknik ekibinin tecrübeleri doğrultusunda önemli varsayımlarda bulunmuştur (Dipnot 10 ve 11).
- d) Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Grup hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Grup Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığa ilişkin açıklamalar Dipnot 13’te yer almaktadır.
- e) Stok değer düşüklüğü ile ilgili olarak stoklar fiziksel olarak ve ne kadar geçmişten geldiği incelenmekte, teknik personelin görüşleri doğrultusunda kullanılabilirliği belirlenmekte ve kullanılamayacak olduğu tahmin edilen kalemler için karşılık ayrılmaktadır. Stokların net gerçekleşebilir değerinin belirlenmesinde de liste satış fiyatları ve yıl içinde verilen ortalama iskonto oranlarına ilişkin veriler kullanılmakta ve katlanılacak satış giderlerine ilişkin tahminler yapılmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda net gerçekleşebilir değeri maliyet değerinin altında olan stoklar için karşılığın detayları Dipnot 9’da yer almaktadır.
- f) Grup, şerefiyeye ilişkin değer düşüklüğü analizini indirgenmiş nakit akımlarını kullanarak yapmaktadır. Bu analizlerde Grup’un gelecekteki faaliyetlerine ve kullanılan iskonto oranlarına ilişkin muhtelif varsayımlar bulunmaktadır (Dipnot 12, Dipnot 5)
- g) Grup maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı hesaplanmasında da teknik personelin görüşlerini alarak varsayımlarda bulunmaktadır. Bu çalışmalar sonucunda, maden sahalarını doğaya kazandırma karşılıklarına ilişkin açıklamalar Dipnot 13’te yer almaktadır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. Bölümlere göre raporlama

Grup'un yurt dışı satışlarının büyük bölümü, farklı coğrafi bölgelere tek seferlik yapılan satışlardan oluşmakta ve satışların coğrafi bölgelere göre dağılımı yıllara göre tutarlılık göstermemektedir. Bu nedenle, hasılatın detayı, Not 18'de yurt içi ve yurt dışına yapılan satışlar olarak verilmiştir.

Grup'un iş faaliyetleri, sağladığı hizmet ve ürünlerin içeriğine bağlı olarak yönetilmekte ve organize edilmektedir. Grup bölümlerine göre raporlamasını TFRS 8'e göre yapmaktadır. Grup'un iş alanları hakkındaki bilgiler, Grup'un 30 Eylül 2020 ve 30 Eylül 2019 tarihleri itibarıyla çimento (klinker ve agrega dahil) ve hazır beton faaliyetlerinden elde edilen kazancı ve kar bilgilerini içermektedir.

1 Ocak - 30 Eylül 2020	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	1.159.726.363	267.719.482	-	(50.075.536)	1.377.370.309
Satışların maliyeti (-)	(920.797.957)	(282.205.449)	-	50.075.536	(1.152.927.870)
Brüt kar	238.928.406	(14.485.967)	-	-	224.442.439
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(67.033.046)	(8.930.028)	-	-	(75.963.074)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	(26.591.764)	(1.958.067)	-	-	(28.549.830)
Faaliyet karı	145.303.596	(25.374.061)	-	-	119.929.535
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	6.356	1.586.309	-	-	3.163.885
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	(28.281.941)	-	-	-	(28.281.941)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	118.599.231	(23.787.752)	-	-	94.811.479
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	(21.121.763)	-	(21.121.763)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(25.770.886)	-	(7.501.266)
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	4.649.123	-	4.053.019
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	118.599.231	(23.787.752)	(21.121.763)	-	73.689.716

30 Eylül 2020	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlıklar ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	1.519.906.655	196.765.615	-	-	1.716.672.270
İştirakler	-	-	228.140.397	-	228.140.397
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	306.473.529	-	306.473.529
Toplam varlıklar	1.519.906.655	196.765.615	534.613.926	-	2.251.286.196
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	2.251.286.196	-	2.251.286.196
Toplam yükümlülükler	-	-	2.251.286.196	-	2.251.286.196

1 Ocak - 30 Eylül 2020	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	74.379.085	455.916	-	-	74.835.001
Toplam yatırım harcamaları	74.379.085	455.916	-	-	74.835.001
Amortisman gideri	60.541.765	12.169.372	-	-	72.711.136
İtfa payları	2.367.885	11.023	-	-	2.378.908

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3.Bölümlere göre raporlama (Devamı)

1 Temmuz - 30 Eylül 2020	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	441.651.328	112.887.951	-	(17.430.963)	537.108.316
Satışların maliyeti (-)	(321.772.939)	(116.819.327)	-	(17.430.963)	(421.161.303)
Brüt kar	119.878.389	(3.931.376)	-	-	115.947.013
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(20.611.886)	(2.585.387)	-	-	(23.197.273)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	(13.547.781)	(591.131)	-	-	(14.138.911)
Faaliyet karı	85.718.722	(7.107.893)	-	-	78.610.829
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	1.571.220	-	-	-	1.571.220
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	2.579.772	-	-	-	2.579.772
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	89.869.714	(7.107.893)	-	-	82.761.821
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	(17.673.516)	-	(17.673.516)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(18.269.620)	-	(18.269.620)
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	596.104	-	596.104
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	89.869.714	(7.107.893)	(17.673.516)	-	65.088.305

1 Temmuz - 30 Eylül 2020	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	19.138.828	63.605	-	-	19.202.443
Toplam yatırım harcamaları	19.138.828	63.605	-	-	19.202.443
Amortisman gideri	20.542.502	3.934.864	-	-	24.477.366
İtfa payları	763.332	3.674	-	-	767.006
1 Ocak - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	1.107.891.893	355.522.382	-	(84.638.829)	1.378.775.446
Satışların maliyeti (-)	(929.624.082)	(340.053.578)	-	84.638.829	(1.185.038.831)
Brüt kar	178.267.811	15.468.804	-	-	193.736.615
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(66.502.609)	(12.460.973)	-	-	(78.963.582)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	662.824	(8.067.454)	-	-	(7.404.630)
Faaliyet karı	112.428.026	(5.059.623)	-	-	107.368.403
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	17.451.941	41.912.494	-	-	59.364.435
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	(111.756.421)	3.361.877	-	-	(108.394.544)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	18.123.546	40.214.748	-	-	58.338.294
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	(5.090.536)	-	(5.090.536)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(1.820.714)	-	(1.820.714)
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	(3.269.822)	-	(3.269.822)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	18.123.546	40.214.748	(5.090.536)	-	53.247.758

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

30 Eylül 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Varlıklar ve yükümlülükler					
Bölüm varlıkları	1.467.021.089	206.129.756	-	-	1.673.150.845
İştirakler	-	-	140.431.531	-	140.431.531
Dağıtılmamış varlıklar	-	-	212.725.082	-	212.725.082
Toplam varlıklar	1.467.021.089	206.129.756	353.156.613	-	2.026.307.458
Dağıtılmamış yükümlülükler	-	-	2.026.307.458	-	2.026.307.458
Toplam yükümlülükler	-	-	2.026.307.458	-	2.026.307.458
1 Ocak - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	46.790.772	3.782.403	-	-	50.573.175
Toplam yatırım harcamaları	46.790.772	3.782.403	-	-	50.573.175
Amortisman gideri	57.959.514	11.629.132	-	-	69.588.647
İtfa payları	3.034.891	15.450	-	-	3.050.341
1 Temmuz - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	385.895.041	133.798.252	-	(31.285.779)	488.407.514
Satışların maliyeti (-)	(312.015.082)	(126.887.099)	-	31.285.779	(407.616.402)
Brüt kar	73.879.959	6.911.153	-	-	80.791.112
Genel yönetim, pazarlama giderleri (-)	(20.115.027)	(3.108.821)	-	-	(23.223.848)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler/giderler (-), net	(3.621.455)	(1.465.545)	-	-	(5.087.000)
Faaliyet karı	50.132.968	2.336.787	-	-	52.469.755
Yatırım faaliyetlerinden gelirler / giderler (-), net	11.101.242	5.911.194	-	-	17.012.436
Finansman gelirleri/giderleri (-), net	(37.543.110)	107.385	-	-	(37.435.725)
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı	23.701.609	8.355.366	-	-	32.056.975
Sürdürülen faaliyetler vergi gideri, net	-	-	(3.784.811)	-	(3.784.811)
Dönem vergi gideri (-)	-	-	(1.820.714)	-	(1.820.714)
Ertelenmiş vergi gelir/(gideri)	-	-	(1.964.097)	-	(1.964.097)
Sürdürülen faaliyetler dönem karı	23.701.709	8.355.366	(3.784.811)	-	28.272.264
1 Temmuz - 30 Eylül 2019	Çimento	Hazır beton	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
Diğer bölüm bilgileri					
Yatırım harcamaları (giderleri)					
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar	11.905.115	1.694.390	-	-	13.599.505
Toplam yatırım harcamaları	11.905.115	1.694.390	-	-	13.599.505
Amortisman gideri	19.510.819	4.295.611	-	-	23.806.430
İtfa payları	1.020.459	3.674	-	-	1.024.133

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

4. Nakit ve nakit benzerleri

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Banka (kısa vadeli mevduatlar dahil)	256.056.062	147.754.484
Vadesi raporlama döneminden önce olan çekler	-	4.287.280
Kasa	252	49
Toplam	256.056.314	152.041.813

Vadeli mevduatlar Grup’un acil nakit ihtiyaçlarına bağlı olarak Türk Lirası için 1-30 gün ve ABD Doları için 1-30 gün (31 Aralık 2019 TL ve ABD Doları için 1-30 gün), arasında değişen vadelerde yapılmıştır. Faiz oranı TL için %12,85 ABD Doları için %2,75’tür (31 Aralık 2019 TL için %10,75, ABD Doları için %0,40).

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibariyle bloke mevduat bulunmamaktadır.

5. Finansal yatırımlar

		30 Eylül 2020		31 Aralık 2019
	Pay oranı (%)	Tutar	Pay oranı (%)	Tutar
Gerçeğe uygun değerle yansıtılan finansal yatırımlar				
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi (Çimsa)	8,98	178.319.232	8,98	110.145.485
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilataj Ticaret A.Ş. (Arpaş)	16,00	33.627.428	16,00	33.627.428
Liman İşletmeleri ve Nakliyecilik A.Ş. (Liman İşletmeleri)	15,00	13.218.698	15,00	13.218.698
Eterpark Endüstri Ürünleri İmalat Ticaret İthalat İhracat Pazarlama A.Ş. (Eterpark)	8,73	1.549.260	8,73	1.549.260
Ambarlı Kılavuzluk A.Ş.	16,00	800.000	16,00	800.000
Altaş Ambarlı Liman Tesisleri A.Ş. (Altaş)	14,00	625.779	14,00	625.779
Toplam		228.140.397		159.966.650

Hisse senetleri Borsa İstanbul A.Ş.’de işlem gören Çimsa 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 iş günleri sonunda borsada oluşan piyasa fiyatları ile değerlendirilmiştir. 68.173.747 TL (31 Aralık 2019 – 18.322.063 TL artış) tutarındaki cari dönemde ortaya çıkan borsa rayicindeki artış, kapsamlı gelir tablosu içinde gösterilmiştir.

6. Finansal borçlar

Kısa vadeli finansal borçlar

30 Eylül 2020	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Kısa vadeli krediler	TL (**)	100.000.000	6 Mayıs 2021	8,00%	103.190.788
	TL (**)	25.000.000	9 Haziran 2021	8,50%	25.648.081
	TL (**)	100.000.000	11 Mayıs 2021	8,50%	103.224.379
	TL (**)	75.000.000	31 Mart 2021	9,00%	74.995.057
					307.058.305
31 Aralık 2019	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Kısa vadeli krediler	TL (**)	100.000.000	16 Haziran 2020	%14,00	103.651.067
	TL (**)	100.000.000	25 Haziran 2020	%19,75	105.164.997
	TL (**)	25.000.000	30 Eylül 2020	%15,75	25.164.062
	TL (**)	10.000.000	3 Ocak 2020	%10,80	10.126.000
					244.106.126

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

6. Finansal borçlar (Devamı)

Uzun vadeli finansal borçlanmaların kısa vadeli kısımları

30 Eylül 2020					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli kredilerin	TL (**)	75.000.000	30 Nisan 2022	%10,00	1.304.254
kısa vadeli kısımları	TL (**)	75.000.000	30 Nisan 2022	%9,50	3.042.149
	TL (**)	50.000.000	30 Haziran 2022	%8,10	1.251.203
					5.597.606
Aralık 2019					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli kredilerin	TL (**)	75.000.000	2 Kasım 2020	12,50%	1.488.077
kısa vadeli kısımları	TL (**)	75.000.000	11 Kasım 2020	12,25%	1.231.316
					2.719.393

Uzun vadeli finansal borçlar

30 Eylül 2020					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli krediler	TL (**)	75.000.000	30 Nisan 2022	10,00%	75.000.000
	TL (**)	75.000.000	30 Nisan 2022	9,50%	75.000.000
	TL (**)	50.000.000	30 Haziran 2022	8,10%	50.000.000
					200.000.000
31 Aralık 2019					
	Para birimi	Ana para	Vade	Faiz (%)	TL Bakiye
Uzun vadeli krediler	TL (**)	75.000.000	1 Kasım 2021	12,50%	75.000.000
	TL (**)	75.000.000	1 Kasım 2021	12,25%	75.000.000
					150.000.000

(**) Sabit faizli krediler

Kiralama işlemlerinden borçlar

	Para birimi	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Kısa vadeli kiralama işlemlerinden borçlar	TL	8.680.599	8.833.155
Uzun vadeli kiralama işlemlerinden borçlar	TL	78.645.678	70.795.794
		87.326.277	79.628.949

Kiralama işlemlerinden borçlar hareket tablosu aşağıda sunulmuştur:

	2020	2019
1 Ocak bakiyesi	79.628.949	-
Muhasebe politikalarındaki değişikliğin etkisi	-	61.074.412
Girişler	14.453.629	17.922.982
Faiz gideri	10.394.171	9.187.270
Ödemeler	(17.150.472)	(13.296.444)
30 Eylül Bakiyesi	87.326.277	74.888.220

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar

Ticari alacaklar

Kısa vadeli ticari alacaklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ticari alacaklar, net	251.860.304	220.514.523
Vadeli çekler ve alacak senetleri, net	124.577.541	95.188.722
İştiraklerden alacaklar (Not 26)	85.407	15.262
Diğer ilişkili taraflardan alacaklar (Not 26)	32.048.665	53.357.521
Şüpheli alacaklar	19.930.473	21.063.962
Şüpheli alacak karşılığı (-)	(19.930.473)	(21.063.962)
	408.571.917	369.076.028

Etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net alacaklar hesaplanırken kullanılan oranlar TL için %15,44 ve ABD Doları için %0,234 (31 Aralık 2019 – TL için %11,021, ABD Doları için %1,983'tür).

Ticari alacaklar için ayrılan şüpheli alacak karşılığı, geçmiş tahsil edilememe tecrübesine dayanılarak belirlenmiştir.

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibariyle şüpheli alacak karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2020	2019
1 Ocak	21.063.962	17.243.698
Cari dönem şüpheli alacak karşılık gideri (Not 19)	567.649	3.529.594
Tahsilatlar (Not 19)	(1.701.138)	(545.042)
30 Eylül	19.930.473	20.228.250

Ticari alacakların tahsil süresi ürün niteliğine ve müşteri ile yapılan sözleşmelere bağlı olarak değişmekte olup ortalama 61 gündür (31 Aralık 2019 70 gün).

Grup, ticari alacaklar üzerindeki ömür boyu beklenen zararları ticari alacaklar, net hesabı içinde muhasebeleştirmiştir.

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibariyle, alacakların vadelerine göre detayı ana hatlarıyla şöyledir:

Vadesi geçmiş ama şüpheli alacak karşılığı ayrılmayan alacaklar							
	Vadesi gelmemiş alacak	1 aya kadar	1-2 ay	2-3 ay	3-4 ay	4 ay üzeri	Toplam
30 Eylül 2020	369.908.669	4.489.181	747.150	187.919	95.438	1.009.488	376.437.845
31 Aralık 2019	307.691.413	5.707.272	1.396.677	131.144	142.840	633.899	315.703.245

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar (Devamı)

Ticari borçlar

Kısa vadeli ticari borçlar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Satıcılar, net	298.465.921	261.921.900
İştiraklere borçlar (Not 26)	3.172.410	2.667.773
Diğer ilişkili taraflara borçlar (Not 26)	46.673.516	90.448.372
Ortaklara borçlar (Not 26)	38.218	717.900
	348.350.065	355.755.945

Ticari borçların ortalama ödeme süresi 30 – 45 gün arasındadır (31 Aralık 2019: 30–45 gün arasındadır).

Etkin faiz oranı metoduyla indirgenmiş net borçlar hesaplanırken kullanılan oranlar TL için %15,44 ve ABD Doları için %0,234 (31 Aralık 2019 – TL için %11,021, ABD Doları için %1,983’tür).

8. Diğer alacaklar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

Kısa vadeli diğer alacaklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Devreden KDV	48.493.039	50.211.686
Sigorta alacakları	566.024	478.782
Personelden alacaklar (Not 26)	465.008	131.105
Verilen depozito ve teminatlar	9.550	9.550
Diğer	883.595	866.445
	50.417.216	51.697.568

Kısa vadeli diğer borçlar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Alınan depozito ve teminatlar	6.243.613	4.000.345
Ödenecek vergi ve fonlar	1.934.753	2.382.681
Ödenecek diğer yükümlülükler (*)	12.168.500	6.427.617
	20.346.866	12.810.643

(*) Bakiyenin büyük bir kısmı maden istihracı ile sağlanacak gelirden Devlet payına düşen kısımdan oluşmaktadır.

Kısa vadeli ertelenmiş gelirler

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Alınan avanslar	6.998.255	2.526.264
Diğer ertelenmiş gelirler	1.126.019	9.761
	8.124.274	2.536.025

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Diğer alacaklar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında kısa vadeli borçlar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri	3.323.098	3.573.796
Personele borçlar (Not 26)	2.716.461	2.069.378
Ödenecek vergi ve fonlar	2.544.460	3.069.693
	8.584.019	8.712.867

Uzun vadeli diğer alacaklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Verilen depozito ve teminatlar	4.494.122	3.829.453
	4.494.122	3.829.453

9. Stoklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Hammadde stokları, net	153.697.208	118.034.393
Yarı mamul stokları	19.155.541	35.774.826
Mamul stokları	8.766.770	21.011.286
Yoldaki mallar	6.653.079	6.405.123
	188.272.598	181.225.628

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla ayrılan stok değer düşüklüğü karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

	2020	2019
1 Ocak	25.975.883	23.539.883
Dönem gideri (*)	2.498.198	1.125.000
30 Eylül	28.474.081	24.664.883

(*) Satışların maliyeti içerisinde muhasebeleştirilmiştir

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

10. Maddi duran varlıklar

	1 Ocak 2020	Girişler	Transferler (*)	Çıkışlar	30 Eylül 2020
Maliyet					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	167.107.113	-	4.323.527	(733.229)	170.697.411
Binalar	310.910.271	-	3.928.411	-	314.838.682
Makine, tesis ve cihazlar	1.651.322.629	83.187	27.414.995	(865.825)	1.677.927.196
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	97.783.091	538.196	238.020	(1.150.039)	97.151.421
Özel maliyetler	84.696.610	3.333	111.413	(10.803)	84.800.553
Yapılmakta olan yatırımlar	26.698.473	74.210.285	(36.191.497)	-	52.081.154
Toplam	2.338.518.187	74.835.001	(175.131)	(2.759.896)	2.397.496.417
Eksi: Birikmiş amortisman					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	92.020.920	2.266.090	-	-	94.287.011
Binalar	213.725.452	7.527.272	-	-	221.252.724
Makine tesis ve cihazlar	1.092.517.868	42.313.030	-	(1.933.947)	1.132.896.951
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	65.025.858	6.243.746	-	(1.159.886)	70.109.717
Özel maliyetler	49.125.455	4.586.388	-	(5.087)	53.706.756
Toplam	1.512.415.553	62.936.526	-	(3.098.920)	1.572.253.159
Maddi varlıklar, net	826.102.634				836.730.640

	1 Ocak 2019	Girişler	Transferler (*)	Çıkışlar	30 Eylül 2019
Maliyet					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	173.644.125	-	3.270.469	(2.951.010)	173.963.584
Binalar	310.007.400	5.000	1.723.981	(682.494)	311.053.887
Makine, tesis ve cihazlar	1.609.133.747	102.640	32.154.968	(3.157.936)	1.638.233.419
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	96.893.106	348.595	228.858	(2.251.639)	95.218.920
Özel maliyetler	78.080.704	-	7.510.619	(3.103.997)	82.487.326
Yapılmakta olan yatırımlar	21.990.164	50.116.939	(45.371.959)	-	26.735.144
Toplam	2.289.749.246	50.573.174	(483.064)	(12.147.076)	2.327.692.280
Eksi: Birikmiş amortisman					
Arazi, yerüstü ve yeraltı düzenleri	90.540.214	2.268.588	-	(1.166.741)	91.642.061
Binalar	203.547.118	7.845.895	-	(120.482)	211.272.531
Makine tesis ve cihazlar	1.047.194.097	41.260.631	-	(2.276.340)	1.086.178.388
Döşeme, demirbaş ve taşıt araçları	60.363.612	5.952.053	-	(1.751.348)	64.564.317
Özel maliyetler	45.552.679	4.688.744	-	(2.538.700)	47.702.723
Toplam	1.447.197.720	62.015.911	-	(7.853.611)	1.501.360.020
Maddi varlıklar, net	842.551.526				826.332.260

(*) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla yapılmakta olan yatırımlardan maddi olmayan varlıklara 175.131 TL transfer gerçekleştirilmiştir. (30 Eylül 2019 – 483.064 TL)

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla finansal kiralama yoluyla alınan maddi varlıkların toplam maliyet tutarı 14.694.343 TL (30 Eylül 2019 – 15.675.764 TL), toplam birikmiş amortisman tutarı 9.163.405 TL (30 Eylül 2019 – 10.071.655 TL)’ dir.

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla halen kullanımda olan ancak tamamen amorti olmuş maddi ve maddi olmayan varlıkların maliyet değeri 959.092.270 TL’ dir (30 Eylül 2019 – 918.823.792 TL).

Varlıklar üzerinde rehin ve ipotekler

Grup’un 30 Eylül 2020 ve 30 Eylül 2019 tarihleri itibarıyla maddi varlıkları üzerinde ipotek veya rehin bulunmamaktadır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARI İLE

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. Maddi olmayan duran varlıklar

	1 Ocak 2020	Girişler / itfa gideri	Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	Çıkışlar	30 Eylül 2020
Maliyet					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	85.374.407	-	296.621	-	85.671.028
Eksi: Birikmiş itfa payları			-		
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	42.869.603	2.378.908	-	-	45.248.511
Maddi olmayan varlıklar, net	42.504.804				40.422.516

	1 Ocak 2019	Girişler / itfa gideri	Yapılmakta olan yatırımlardan transfer	Çıkışlar	30 Eylül 2019
Maliyet					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	84.461.209	-	483.064	(402.909)	84.541.364
Eksi: Birikmiş itfa payları					
Haklar ve diğer maddi olmayan varlıklar	39.150.857	3.050.341	-	(276.748)	41.924.450
Maddi olmayan varlıklar, net	45.310.352				42.616.914

(*) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla, maddi olmayan duran varlıkların 44.995.972 TL (30 Eylül 2019 – 44.995.972 TL) tutarındaki kısmı, maden çıkarma haklarından oluşmaktadır.

(**) 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla maddi olmayan duran varlıklar ile ilgili birikmiş itfa paylarının 12.921.127 TL (30 Eylül 2019 - 12.627.282 TL) tutarındaki kısmı, maden çıkarma hakları ile ilgili birikmiş itfa paylarından oluşmaktadır.

Haklar ve diğer maddi olmayan duran varlıklar başlıca maden çıkarma hakları, bilgisayar yazılımları ve diğer haklarından oluşmaktadır.

12. Şerefiye

Grup, 1 Mayıs 2007 tarihi itibarıyla satın alınan Ladik Çimento fabrikasına ait varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer belirlenmesine ait tüm işlemler sonuçlandırmış, bu çalışma sonucunda 129.457.887 TL tutarında şerefiyeyi kayıtlara yansıtmıştır

Grup, 28 Kasım 2017 tarihi itibarıyla Çarşamba Hazır Beton tesisini 1.059.322 TL ye satın almış olup, bu işlem sonucunda 436.340 TL makine ve ekipmanı kayıtlarına alıp, 622.982 TL tutarındaki şerefiyeyi kayıtlarına yansıtmıştır

13. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
İzin karşılığı	4.129.545	4.540.864
	4.129.545	4.540.864

Diğer kısa vadeli borç karşılıkları

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Dava karşılığı	7.476.203	4.407.934
Diğer karşılıklar	4.150.000	125.378
	11.626.203	4.533.312

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

13. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlükler (Devamı)

Kısa vadeli karşılıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Dava karşılığı (Not 21)	İzin karşılığı	Jestiyon primi	Diğer karşılıklar
1 Ocak 2020	4.407.934	4.540.865	-	125.377
İzinlerde artış / (azalış), net	-	151.023	-	-
Cari dönem gideri / (geliri)	4.178.944	-	2.497.500	4.024.623
Ödemeler	(1.110.675)	(562.343)	(2.497.500)	-
30 Eylül 2020	7.476.203	4.129.545	-	4.150.000

	Dava karşılığı (Not 21)	İzin karşılığı	Jestiyon primi	Diğer karşılıklar
1 Ocak 2019	3.929.524	3.879.167	4.061.004	2.761.027
İzinlerde artış / (azalış), net	-	800.066	-	-
Cari dönem gideri	1.432.814	-	(1.147.594)	(511.027)
Ödemeler	(1.605.042)	-	(2.913.410)	-
30 Eylül 2019	3.757.296	4.679.233	-	2.250.000

Diğer uzun vadeli borç karşılıkları

Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı	30 Eylül 2020	30 Eylül 2019
1 Ocak	4.433.338	2.779.836
Cari yıl gideri/(iptali)	109.332	(278.665)
İskonto etkisi	(1.085.717)	264.266
	3.456.953	2.765.437

Alınan ve verilen teminatlar

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un kendi tüzel kişiliği adına alınan ve verilen teminatlar aşağıdaki gibidir:

			30 Eylül 2020		31 Aralık 2019
	Para birimi	Orijinal tutar	Orijinal tutar	Orijinal tutar	TL karşılığı
Alınan teminat mektupları	Avro	374.093	3.414.754	549.410	3.653.906
Alınan teminat mektupları	TL	226.009.957	226.009.957	233.381.828	233.381.828
Alınan ipotekler	TL	56.285.203	56.285.203	44.409.761	44.409.761
Alınan çek ve senetler	TL	14.669.509	14.669.509	14.419.509	14.419.509
Alınan çek ve senetler	Avro	53.100	484.702	53.100	353.147
Alınan çek ve senetler	ABD Doları	135.225	1.055.837	135.225	803.264
Toplam alınan teminatlar			301.919.962		297.021.415

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

13.Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (Devamı)

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
Para Birimi	Orijinal tutar	TL karşılığı	Orijinal tutar	TL karşılığı
A. Kendi Tüzel Kişiliği Adına Vermiş Olduğu Teminat, Rehin ve İpoteklerin (TRİ)				
Toplam Tutarı	-	30.670.025	-	24.894.053
TL	24.972.251	24.972.251	23.896.099	23.896.099
ABD Doları	768.000	5.996.544	168.000	997.954
Avro	-	-	-	-
B. Tam Konsolidasyon Kapsamına Dahil Edilen Ortaklıklar Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
	-	-	-	-
C. Olağan Ticari Faaliyetlerinin Yürütülmesi Amacıyla Diğer 3. Kişilerin Borcunu Temin Amacıyla Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı				
	-	-	-	-
D. Diğer Verilen TRİ'lerin Toplam Tutarı				
i. Ana Ortak lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
ii. B ve C maddeleri Kapsamına Girmeyen Diğer Grup Şirketleri Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
iii. C Maddesi Kapsamına Girmeyen 3. kişiler Lehine Vermiş Olduğu TRİ'lerin Toplam Tutarı	-	-	-	-
Toplam verilen teminatlar		30.670.025		24.894.053

Grup'un vermiş olduğu diğer TRİ'lerin Grup'un özkaynaklarına oranı 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla %0'dır (31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla %0).

Aktifler üstündeki sigorta tutarı

Aktif değerler içinde yer alan kasa mevcudu, stoklar ve maddi varlıklara ilişkin sigorta tutarı 6.330.557.331 TL'dir (31 Aralık 2019 – 4.711.296.212 TL).

Davalar

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla Grup aleyhine açılmış ve sürmekte olan davaların tutarı 36.180.436 TL'dir (31 Aralık 2019 – 13.828.582 TL). Bu davalar çoğunlukla işçiler veya onların aileleri tarafından iş kazaları veya üçüncü kişiler tarafından Grup'un çalışanlarının iddia edilen dikkatsizlikleri dolayısıyla açılmış davalardan oluşmaktadır. Davaların Grup'un aleyhine sonuçlanma ve işveren mali sorumluluk sigortası kapsamında olmayan davaların riskli olanları için 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla 7.476.203 TL tutarında karşılık ayrılmıştır (31 Aralık 2019 – 4.407.934 TL).

Çevre ve toprak koruma ve arazi kullanım kanunlarına göre doğabilecek muhtemel yükümlülükler

Çevre koruma ile ilgili mevzuat uyarınca, Grup'un maden çıkarma, çimento üretimi gibi faaliyetleri ile ilgili yükümlülükleri bulunmaktadır. İşbu mevzuat dolayısıyla doğan tüm vergi, harç ve emisyon ücreti vb. yükümlülükler, Grup tarafından yerine getirilmektedir. Söz konusu mevzuat ayrıca, maden ocaklarının terk edilmesi sırasında ortaya çıkabilecek, toprağı kirletici ve bozucu olumsuzlukların giderilmesine ilişkin düzenlemeler de içermektedir. Bunun sonucu olarak Grup, işletmekte olduğu maden sahalarına ilişkin olarak mevzuatın gereklerini karşılayacağını düşündüğü doğaya kazandırma planlarının tahmini maliyetinin net bugünkü değerini hesaplamıştır. Bu maliyetin 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla açılmış arazinin yüzölçümüne karşılık gelen net bugünkü değeri 3.456.953 TL'lik (31 Aralık 2019 – 4.433.338 TL) kısmını anılan tarih itibarıyla maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı olarak kayıtlarına alarak, 'Uzun Vadeli Borç Karşılıkları' kalemi içerisinde göstermiştir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

14. Kullanım Hakkı Varlıkları

	1 Ocak 2020	Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisi	Girişler	Çıkışlar	30 Eylül 2020
Maliyet					
Gayrimenkuller	70.141.785	-	8.511.595	-	78.653.380
Demirbaşlar	11.148.971	-	1.048.155	-	12.197.126
Taşıtlar	10.834.290	-	3.534.581	-	14.368.871
Toplam	92.125.046	-	13.094.331	-	105.219.377
Eksi: Birikmiş amortisman					
Gayrimenkuller	7.195.302	-	5.417.943	-	12.613.245
Demirbaşlar	718.205	-	802.735	-	1.520.940
Taşıtlar	2.562.457	-	3.553.932	-	6.116.389
Toplam	10.475.964	-	9.774.610	-	20.250.574
Maddi varlıklar, net	81.649.082				84.968.803

	1 Ocak 2019	Muhasebe politikalarındaki değişimin etkisi	Girişler	Çıkışlar	30 Eylül 2019
Maliyet					
Gayrimenkuller	-	65.924.863	10.874.066	-	76.798.929
Demirbaşlar	-	347.598	-	(243.532)	104.066
Taşıtlar	-	3.413.279	3.108.113	-	6.521.392
Toplam	-	69.685.740	13.982.179	(243.532)	84.424.387
Eksi: Birikmiş amortisman					
Gayrimenkuller	-	-	(5.582.449)	-	5.582.449
Demirbaşlar	-	-	(69.882)	(7.856)	62.026
Taşıtlar	-	-	(1.920.405)	-	1.920.405
Toplam	-	-	(7.572.735)	(7.856)	7.564.880
Maddi varlıklar, net	-	69.685.740			75.859.507

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Çalışanlara sağlanan faydalar

Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Kıdem tazminatı karşılığı	43.981.414	42.299.223
Kıdem teşvik karşılığı	11.686.592	10.553.041
	55.668.006	52.852.264

Türk İş Kanunu'na göre, Grup en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü hal dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı veya kıdem tazminatı tavanından küçük olanı kadardır ve bu miktar 30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla 7.117,17 TL (31 Aralık 2019 6.379,86 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) 19 (Çalışanlara Sağlanan Faydalar)'a uygun olarak Grup'un yükümlülüklerinin hesaplanabilmesi için aktüer hesaplama gerekmektedir. Grup, kıdem tazminatı karşılığını, TMS 19'a uygun olarak "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve profesyonel aktüer tarafından yapılan hesaplamaları baz alarak aktüer metod ve varsayımlar çerçevesinde konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Oluşan tüm aktüeryal kazanç ve kayıplar, diğer kapsamlı gelir/(gider) olarak özkaynaklar içerisinde yansıtılmıştır.

Bilanço tarihleri itibarıyla yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan temel aktüeryal varsayımlar aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
İskonto oranı	%12,60	%12,60
Tahmin edilen maaş artış oranı	%8,00	%8,00

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığının hareketi aşağıda sunulmuştur:

Kıdem tazminatı karşılıkları	30 Eylül 2020	30 Eylül 2019
Dönem başı bakiyesi	42.299.223	37.833.667
Ödenen kıdem tazminatı	(5.180.376)	(7.938.542)
Faiz gideri	4.427.398	4.553.950
Hizmet maliyeti	2.435.169	7.312.505
	43.981.414	41.761.580

Grup, bağlı olduğu Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası ile T. Çimse-iş Sendikası arasında yapılan Grup Toplu İş Sözleşmesi görüşmelerinde mutabakat sağlayarak, 31 Ocak 2020 tarihinde, 1 Ocak 2020 – 31 Aralık 2021 yürürlük süreli Grup Toplu İş Sözleşmesini imzalamıştır.

Kıdem teşvik karşılıkları	30 Eylül 2020	30 Eylül 2019
Açılış	10.553.041	8.080.969
Ödenen kıdem teşvik tutarı	(1.376.388)	(1.382.156)
Dönem içinde giderleştirilen tutar	2.509.939	2.250.932
	11.686.592	8.949.745

Kıdem teşvik karşılığı çalışanlara Grup politikası doğrultusunda sağlanan fayda olup, bilanço tarihleri itibarıyla yükümlülük doğmuş değer, etkin iskonto oranı ile bugünkü değerine indirgenerek Grup'un mali tablolarında gösterilmektedir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

16. Peşin ödenmiş giderler, diğer varlık ve yükümlülükler

Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Peşin ödenen giderler	15.417.127	8.730.198
Verilen iş avansları	1.684.943	138.489
	17.102.070	8.868.687

Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Yatırım sipariş avansları	4.564.928	1.526.267
Peşin ödenen kiralar	505.055	89.700
	5.069.983	1.615.967

17. Özkaynaklar

Sermaye-karşılıklı iştirak sermayesi düzeltmesi

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Adi hisse adedi (onaylanmış ve dolaşımda olan)		
0,01 TL hisse değeri	19.144.706.825	19.144.706.825

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla Grup'un ödenmiş yasal sermayesi, 191.447.068 TL'dir (31 Aralık 2019 191.447.068 TL) (tarihi maliyet esasına göre).

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla Grup'un ortaklık yapısı ve ortakların payları aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020		31 Aralık 2019	
	Tutar	%	Tutar	%
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	76.035.136	39,72	76.035.136	39,72
HeidelbergCement AG	76.035.135	39,72	76.035.135	39,72
Halka açık kısım	39.376.797	20,56	39.376.797	20,56
Nominal sermaye toplamı	191.447.068	100,00	191.447.068	100,00

Hisselerle ilgili hiçbir ilave hak, imtiyaz ve sınırlama bulunmamaktadır.

Yasal ve diğer yedekler

Türk Ticaret Kanunu uyarınca yasal yedekler birinci ve ikinci yedek akçelerden oluşmaktadır. Yasal yedekler Grup'un tarihi ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşmaya kadar, net dönem karının %5'i birinci yasal yedekler olarak ayrılmaktadır. İkinci yasal yedek ise, Grup'un ödenmiş sermayesinin %5'inin üzerindeki tüm kar dağıtımının üzerinden %10 oranında ayrılmaktadır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş sermayenin %50'sini geçmedikleri sürece dağıtılamaz, fakat kar yedeklerinin tükendiği noktada zararları kapatmak için kullanılabilirler.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Özkaynaklar (devamı)

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtılabilir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Özsermaye enflasyon düzeltmesi farkları ile olağanüstü yedeklerin kayıtlı değerleri bedelsiz sermaye artırımını; nakit kar dağıtımını ya da zarar mahsubunda kullanılabilecektir. Ancak özsermaye enflasyon düzeltme farkları, nakit kar dağıtımında kullanılması durumunda kurumlar vergisine tabi olacaktır.

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, Grup'un n yasal kayıtlarındaki konsolide yasal yedekler, statü yedekleri, olağanüstü yedekler, birikmiş karlar (zararlar) ve diğer yedekler aşağıdaki gibidir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Yasal yedekler	226.383.911	222.657.554
Statü yedekleri	35	35
Olağanüstü yedekler	4.883.792	21.162.514
Enflasyon farkından kaynaklanan birikmiş karlar	7.758.970	7.758.970
Diğer yedekler	65.170.243	37.385.083

Grup, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarına 2020 yılında, %79,80 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye tam 0,2420 TL brüt=net nakit temettü ödenmesine, diğer hissedarlara %24,20 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye brüt tam 0,2320 TL, net tam 0,20570 TL nakit temettü ödenmesine ilişkin Genel Kurul kararı almış, toplam 46.330.190 TL tutarındaki temettü ödemesi 26 Mart 2020 tarihinden itibaren nakden yapılmıştır.

Grup, tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarına 2019 yılında, %79,80 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye tam 0,7980 TL brüt=net nakit temettü ödenmesine, diğer hissedarlara %79,80 nispetinde ve tam 1,00 TL'lik nominal değerde hisseye brüt tam 0,7980 TL, net tam 0,67830 TL nakit temettü ödenmesine ilişkin Genel Kurul kararı almış, toplam 152.774.760 TL tutarındaki temettü ödemesi 29 Mart 2019 tarihinden itibaren nakden yapılmıştır.

Kontrol gücü olmayan paylar

Konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklıkların ödenmiş / çıkarılmış sermaye dahil bütün özsermaye hesap grubu kalemlerinden, ana ortaklık ve bağlı ortaklıklar dışı paylara isabet eden tutarlar indirilir ve konsolide bilançoda özsermaye hesap grubunda "Kontrol Gücü Olmayan Paylar" hesap grubu adıyla gösterilir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Satışlar ve satışların maliyeti

Satış gelirleri

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Yurtiçi satışlar	717.039.453	833.051.011	296.454.318	284.003.084
Yurtdışı satışlar	658.104.369	537.478.557	241.768.214	199.428.917
Satış iskontoları (-)	(5.319.766)	(5.220.840)	(1.932.573)	(1.307.575)
Diğer indirimler (-)	(32.139.895)	(29.942.369)	(12.247.760)	(10.156.344)
	1.337.684.161	1.335.366.359	524.042.199	471.968.082
Yurtiçi hizmet satışları	39.686.148	43.409.087	13.066.117	16.439.432
Toplam	1.377.370.309	1.378.775.446	537.108.316	488.407.514

Satışların maliyeti

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Direkt hammadde ve malzeme giderleri	825.924.022	886.560.137	312.958.289	300.420.497
Direkt işçilik giderleri	78.336.947	74.767.646	26.081.757	25.921.201
Tükenme payları ve amortisman giderleri	63.140.145	61.593.302	21.362.925	20.730.378
Diğer üretim giderleri	93.382.701	66.546.738	31.174.491	22.572.112
Toplam üretim maliyeti	1.060.783.815	1.089.467.823	391.577.462	369.644.188
Yarı mamül değişimi	16.619.285	26.101.765	1.629.442	4.849.172
Dönem başı yarı mamül	35.774.826	64.173.987	-	42.921.394
Dönem sonu yarı mamül	19.155.541	38.072.222	(1.629.442)	38.072.222
Mamül değişimi	12.244.516	9.288.914	906.934	6.079.733
Dönem başı mamül	21.011.286	25.872.139	-	22.662.958
Dönem sonu mamül	8.766.770	16.583.225	(906.934)	16.583.225
Satılan ticari malların maliyeti	47.083.986	40.147.677	21.352.640	18.001.349
Yurtiçi hizmet satış maliyeti	16.196.268	20.032.652	5.694.825	9.041.959
Toplam	1.152.927.870	1.185.038.831	421.161.303	407.616.402

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

19. Pazarlama giderleri, genel yönetim giderleri

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Genel yönetim giderleri	63.524.704	61.070.034	19.242.694	19.117.572
Pazarlama giderleri	12.438.370	17.893.548	3.954.579	4.106.276
	75.963.074	78.963.582	23.197.273	23.223.848
	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Genel yönetim giderleri				
Personel giderleri	35.964.740	28.144.898	10.001.566	8.792.273
Danışmanlık giderleri	4.765.479	6.212.412	1.797.854	2.224.555
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	4.752.462	4.650.295	1.830.699	1.484.683
Amortisman ve tükenme payları	8.913.674	8.373.136	2.983.462	2.936.198
Kira giderleri	589.368	1.795.526	219.991	430.862
Temsil ve ağırlama giderleri	1.019.308	1.627.646	187.274	291.028
Kıdem tazminatı	1.707.388	1.431.413	195.406	4.483
Seyahat giderleri	1.089.646	1.142.152	364.720	420.702
Vergi, resim ve harçlar	635.068	581.058	189.161	205.468
Sigorta giderleri	625.743	300.156	329.289	106.148
Diğer giderler	3.461.828	6.811.342	1.143.272	2.221.172
	63.524.704	61.070.034	19.242.694	19.117.572
Pazarlama giderleri				
Personel giderleri	8.714.762	7.255.209	2.759.069	2.299.175
Temsil ve ağırlama giderleri	125.786	1.402.854	39.425	55.933
Satış teminat giderleri	956.363	1.767.804	236.896	198.091
Kira giderleri	281.302	771.091	202.086	213.227
Dışardan sağlanan fayda ve hizmetler	809.521	1.000.262	306.727	468.855
Seyahat giderleri	402.612	389.961	152.452	149.098
Amortisman ve tükenme payları	1.002.208	526.189	319.616	187.869
Kıdem tazminatı	(66.230)	58.565	(20.795)	61.617
Vergi, resim ve harçlar	176.610	127.729	146.608	13.293
Şüpheli alacak giderleri (Not 7)	(1.166.443)	2.814.032	(609.431)	(47.877)
Diğer giderler	1.201.879	1.779.852	421.926	506.995
	12.438.370	17.893.548	3.954.579	4.106.276

20. Niteliklerine göre giderler

Amortisman ve itfa payı giderleri

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Maddi duran varlıklar ve Kullanım Hakkı Varlıkları				
Üretim maliyetleri	61.974.275	60.967.686	20.992.336	20.301.855
Genel yönetim giderleri	7.790.960	5.961.357	2.615.835	2.124.928
Pazarlama giderleri	996.865	521.896	317.894	186.438
Diğer faaliyet giderleri	1.949.036	2.137.707	551.300	1.025.792
Toplam amortisman giderleri	72.711.136	69.588.646	24.477.365	23.639.013
Maddi olmayan duran varlıklar				
Üretim maliyetleri	1.165.870	625.616	370.589	211.432
Genel yönetim giderleri	1.122.714	2.411.779	367.627	811.270
Pazarlama giderleri	5.343	4.293	1.722	1.431
Diğer faaliyet giderleri	84.981	8.653	27.069	-
Toplam itfa payı	2.378.908	3.050.341	767.007	1.024.133

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

20. Niteliklerine göre giderler (Devamı)

Personel giderleri

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Personel giderleri				
Maaş ve ücretler	101.487.998	75.382.131	32.750.400	24.492.763
Diğer sosyal giderler	18.309.433	24.409.145	5.118.421	4.088.767
Kıdem tazminatı karşılık gideri,net (Not 15)	4.860.176	11.866.455	1.148.182	8.497.219
	124.657.607	111.657.731	39.017.003	37.078.749

21. Esas faaliyetlerden diğer gelir/giderler

Esas faaliyetlerden diğer gelirler

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Operasyonel kur farkı gelirleri	14.437.371	7.440.983	5.884.815	(2.820.000)
Kira geliri	2.160.319	2.298.409	844.358	792.744
Yardımcı malzeme satış karı	916.182	1.185.004	(325.252)	200.017
Vade farkı gelirleri	728.432	617.365	196.941	62.827
Reeskont gelirleri	-	6.998.639	-	(133.432)
Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı (Not 13)/(iptali)	-	278.665	-	45.983
Yasal davalar için konusu kalmayan karşılıklar	-	172.228	-	172.228
Hazır beton tesisi kurulum hizmet bedeli	-	3.372.227	-	621.492
Diğer	1.211.319	1.448.787	459.322	232.494
	19.453.623	23.812.307	7.060.184	(825.647)

Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Operasyonel kur farkı giderleri	25.416.285	13.167.220	12.185.397	(1.333.640)
Yardım ve teberrular	2.665.312	3.376.343	1.008.423	1.160.746
Emlak vergisi	2.225.438	2.303.208	7.146	83.187
Reeskont giderleri	3.532.253	-	2.291.309	-
Kiralanan terminallerin gideri	1.899.696	8.263.720	578.343	3.592.858
Kanunen kabul edilmeyen giderler (*)	1.792.832	1.471.953	394.120	350.326
Yasal davalar için ayrılan karşılıklar (Not 13)	3.068.269	-	1.701.335	-
Tazminat ve cezalar	1.110.675	1.539.573	448.004	164.348
Maden sahalarını doğaya kazandırma karşılığı (Not 13)	109.332	-	28.687	-
Atık bertaraf giderleri	-	14.478	-	1.702
Diğer	6.183.361	1.080.442	2.556.331	241.826
	48.003.453	31.216.937	21.199.095	4.261.353

(*) Aidat, idari para cezası ve dava temyiz cezalarından oluşmaktadır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

22. Yatırım faaliyetlerinden gelirler ve giderler

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla yatırım faaliyetlerinden gelirlerin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Temettü gelirleri (*)	1.370.377	9.893.237	1.370.377	-
Maddi duran varlık satış karı	1.793.508	49.471.198	200.843	17.012.436
	3.163.885	59.364.435	1.571.220	17.012.436

(*) 30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla temettü gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Arpaş	1.370.377	9.825.732	1.370.377	-
Eterpark	-	67.505	-	-
	1.370.377	9.893.237	1.370.377	-

23. Finansman gelirleri ve giderleri

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla finansman gelirlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Finansal kur farkı gelirleri	31.273.414	7.890.974	17.088.733	2.930.100
Faiz gelirleri	7.738.221	14.160.335	3.978.009	1.235.962
Türev araçları geliri	-	19.766.287	-	-
	39.011.635	41.817.596	21.066.742	4.166.062

30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibarıyla finansman giderlerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019	1 Temmuz – 30 Eylül 2020	1 Temmuz – 30 Eylül 2019
Finansal kur farkı giderleri	10.741.646	35.299.066	1.147.515	4.029.232
Faiz giderleri	56.551.930	114.913.074	17.339.455	37.572.555
	67.293.576	150.212.140	18.486.970	41.601.787

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

24. Vergi varlık ve yükümlülükleri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil)

Grup’un 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ertelenen vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin detayı aşağıdaki gibidir :

	Ertelenmiş Vergi Varlıkları(*)		Ertelenmiş Vergi Yükümlülükleri(*)		Ertelenmiş vergi geliri (gideri)	
	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019	1 Ocak- 30 Eylül 2020	1 Ocak- 30 Eylül 2019
Geçmiş yıl düzeltme etkisi	-	-	-	(188.564)	188.564	-
Maddi ve maddi olmayan varlık üzerinde geçici farklar	215.153	-	(26.552.440)	(28.997.312)	2.660.025	407.270
Şerefiye	-	-	(25.985.025)	(25.966.335)	(18.690)	(18.689)
Stoklar	8.002.114	5.874.792	-	-	2.127.322	(123.163)
Kıdem tazminatı karşılıkları	3.581.248	8.630.961	-	-	(5.049.713)	831.491
Alacak ve borç reeskontu	1.179.759	482.141	(553.735)	-	143.883	(1.436.996)
Maden sahalarını doğaya kazandırma Karşılığı	691.391	898.338	-	-	(206.947)	(2.880)
Diğer geçici farklar, net (yenileme fonu dahil)	7.678.442	2.516.215	(357.549)	-	4.804.679	1.398.978
Türev araçlar	-	-	-	-	-	(4.348.583)
Mali zarar	-	-	-	-	-	22.751
Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi gelir / giderleri	-	-	(4.324.791)	(916.104)	(3.408.687)	60.552
Muhasebe politikalarındaki değişikliklere ilişkin düzeltmelerin etkisi	-	-	(2.678.076)	(2.678.076)	-	-
	21.348.107	18.402.447	(60.451.616)	(58.746.391)	1.240.436	(3.209.169)

(*) Bu iki bakiyenin toplam net tutarı bilançoda 958.751 TL (31 Aralık 2019 – 1.087.305 TL) tutarında ertelenmiş vergi varlıkları ve 40.062.260 TL (31 Aralık 2019 – 41.431.249 TL) tutarında ertelenmiş vergi yükümlülüğü olarak gösterilmiştir.

Net ertelenmiş vergi yükümlülükleri hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019
1 Ocak bakiyesi	40.343.945	34.876.468
Gelir tablosuna kaydedilen ertelenmiş vergi (geliri)/gideri	(4.649.123)	3.269.822
Diğer kapsamlı gelir kalemlerine ilişkin vergi (geliri) / gideri	3.408.687	(60.653)
30 Eylül net bakiyeleri	39.103.509	38.085.637

Ertelenen vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır. Ertelenen vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca finansal durum tablosu tarihi itibarıyla geçerli bulunan vergi oranları kullanılır.

1 Ocak 2018 tarihinden itibaren 3 yıl için geçerli vergi oranı %22 olarak değiştiği için, 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 3 yıl içinde (2018, 2019 ve 2020 yılları içinde) gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

Türkiye’de kurumlar vergisi oranı %20’dir Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 10’ncu madde uyarınca %20’lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna ve indirimlerin indirilmesi sonucu bulunacak safi kurum kazancına uygulanır. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu yıl sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar ödenmektedir.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Vergi varlık ve yükümlülükleri (ertelenmiş varlık ve yükümlülükler dahil) (Devamı)

Türkiye’de vergi mevzuatı, ana ve bağlı ortaklıklarının konsolide vergi beyannamesi doldurmasına izin vermemektedir. Bu yüzden finansal tablolara yansıtılan vergi karşılığı, şirket bazında ayrı ayrı hesaplanmıştır.

Kurumlar Vergisi Kanunu’na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla ödenecek gelir vergisi aşağıda özetlenmiştir:

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Cari dönem kurumlar vergisi	25.770.886	6.807.220
Peşin ödenen vergi	(7.908.231)	(2.195.696)
Ödenecek gelir vergisi	17.862.655	4.611.524

Vergi öncesi kara yasal vergi oranı uygulanıp bulunan vergi gideri ile ertelenmiş vergi gideri dahil toplam gelir tablosunda gösterilen vergi gideri arasındaki mutabakat:

	1 Ocak- 30 Eylül 2020	1 Ocak- 30 Eylül 2019
Vergi ve kontrol gücü olmayan paylar öncesi kar	94.811.479	58.338.294
Geçerli olan yasal kurumlar vergisi oranı %22	(18.962.296)	(12.834.425)
Vergiden istisna gelirlerin etkisi	3.674.065	13.049.542
Vergi matrahından indirilemeyen giderlerin etkisi	(2.583.495)	(5.007.192)
Diğer	(3.250.037)	(298.461)
	(21.121.763)	(5.090.536)

25. Pay başına kazanç

Pay başına kar/zarar, net dönem karının yıl sonu itibarıyla bulunan hisse senedi adedinin ağırlıklı ortalamasına bölünmesi ile hesaplanır. 30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 itibarıyla hisse senedi adedinin ağırlıklı ortalaması 19.144.706.825 adettir.

Finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla ve bu konsolide finansal tabloların tamamlanmasından önce, çıkarılan veya çıkarılacak olan adi hisse senetleri yoktur.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Pay başına kazanç (Devamı)

Pay başına kazanç ve hisse başına dağıtılan brüt temettü aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019
Net dönem karı	73.607.302	53.247.758
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (her biri 1 kr)	19.144.706.825	19.144.706.825
Pay başına kar (kr) (*)	0,384	0,278
Hissedarlara dağıtılan temettü	46.153.494	152.774.760
Pay başına dağıtılan brüt temettü (kr) (*)	0,241	0,798

(*) Grup'un tüm hisse sahipleri aynı eşit haklara sahip olması ve imtiyazlı hisse bulunmaması nedeniyle adi ve seyretilmiş hisse başına kar ve hisse başına dağıtılan temettü tutarları farklılık göstermemektedir.

26. İlişkili taraf açıklamaları

Bir şirketin ilişkili şirket olarak tanımlanması, şirketlerden birinin diğeri üzerinde kontrol gücüne sahip olması veya ilgili şirketin finansal ve idari kararlarını oluşturmada önemli bir etkisi olmasına bağlı olarak belirlenmektedir. Şirket, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (%39,72) (31 Aralık 2019 - %39,72) ve Heidelbergcement Grubu (%39,72) (31 Aralık 2019 - %39,72) tarafından ortak kontrol edilmektedir. Konsolide finansal tablolar için hissedar şirketleri ve finansal varlıklar ve onların iştirakleri ve bağlı ortaklıkları ile diğ er Sabancı ve Heidelbergcement Grubu şirketlerinin bakiyeleri ayrı kalemler olarak gösterilmiş ve bu şirketler ve Grup'un üst düzey yöneticileri ilişkili şirketler olarak adlandırılmıştır.

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibariyle ilişkili kuruluşların bakiyeleri ve 30 Eylül 2020 ve 2019 tarihleri itibariyle bu kuruluşlarla yapılan toplam işlem tutarları ana hatlarıyla şöyledir:

İlişkili taraflara satışlar

	1 Ocak – 30 Eylül 2020			1 Ocak – 30 Eylül 2019		
İlişkili Kuruluş	Mamul	Hizmet	Diğ er	Mamul	Hizmet	Diğ er
Finansal varlıklar						
Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çimsa)	-	-	86.741	159.778	-	48.241
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilotaj Ticaret A.Ş. (Arpaş)	-	-	-	-	-	680.811
Diğ er(*)						
HeidelbergCement A.G.	-	-	642.415	-	-	560.458
HC Trading Malta Ltd.	654.386.768	-	26.522	531.674.930	-	-
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	-	-	-	193.255
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	-	-	-	1.802.785
Sabancı Dijital Teknoloji Hizmetleri Tic. A.Ş.	-	-	15.356	-	-	-

(*) Şirket ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

26. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

İlişkili taraflardan alımlar

İlişkili Kuruluş	1 Ocak – 30 Eylül 2020			1 Ocak – 30 Eylül 2019		
	Mamul	Hizmet	Diğer (*)	Mamul	Hizmet	Diğer (*)
Ortaklar						
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	-	-	819.180	-	-	648.141
Finansal varlıklar						
Çimsa	4.712.085	-	153.978	1.813.241	-	441.174
Liman İşletmeleri ve Nakliyecilik A.Ş. (Liman İşletmeleri)	-	988.223	241.038	-	-	1.771.567
Eterpark End. Ürün.	-	-	-	-	-	-
İmal.Tic.İth.İhr.Paz.A.Ş.(Eterpark)	-	-	1.346.497	-	-	939.195
Altaş Ambarlı Liman Tesisleri Tic. A.Ş. (Altaş)	-	-	1.445.591	-	-	1.175.474
Arpaş Ambarlı Römorkaj Pilotaj Tic A.Ş. (Arpaş)	-	-	-	-	3.174	5.000
Diğer(**)						
Aksigorta Sigortacılık A.Ş.	-	-	8.044.873	-	-	6.683.600
Brisa Bridgestone Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	-	248.902	-	-	187.516
Bimsa Uluslararası İş Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.	-	-	1.393.936	-	-	-
Kardemir Demir Çelik San. Ve Tic. A.Ş.	-	-	4.069.274	2.906.609	-	15.735
Avivasa Sigorta A.Ş.	-	-	305.821	-	-	264.497
Teknosa İç ve Dış Tic. A.Ş.	-	-	208.606	-	-	47.595
S.A.Cimenteries Cbr.	-	-	-	-	-	-
Carrefoursa	-	-	818.195	-	-	41.846
HeidelbergCement A.G.	-	-	31.401	-	-	-
HC Trading Malta Limited	-	-	19.374.924	-	-	49.964.703
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	172.343.768	-	-	144.341.511
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	4.089.593	-	-	22.970.223
HC Technology Center	-	-	91.942	-	507.007	-
Kordsa	-	-	497.369	-	-	794.862
Vista Turizm ve Seyahat A.Ş.	-	-	409.353	-	-	-
Afyon Çimento Sanayi Türk A.Ş.	841.909	-	-	-	-	-
Temsa İş Makinaları İmalat Pazarlama ve Satış A.Ş.	-	-	107.983	-	-	121.580
HC Green Trading	-	-	-	-	-	4.279.959
Sabancı Dijital	-	-	-	-	-	435.586

(*) Büyük bir çoğunluğu, maddi varlık alımı veya satımı, vade farkı ve kur farkı gelir giderlerinden oluşmaktadır.

(**) Şirket ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. İlişkili taraf açıklamaları (Devamı)

	İlişkili taraflardan alacaklar		İlişkili taraflara borçlar	
	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Ortaklar				
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	-	-	38.218	717.900
Toplam (*)	-	-	38.218	717.900
Finansal yatırımlar				
Çimsa	85.407	15.262	2.214.232	1.789.674
Liman İşletmeleri	-	-	247.868	172.871
Eterpark	-	-	162.505	371.019
Altaş	-	-	547.805	334.209
Toplam (*)	85.407	15.262	3.172.410	2.667.773
Diğer(***)				
Aksigorta Sigortacılık A.Ş.	-	-	150.582	44.767
Brisa Bridgestone Lastik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	-	-	113.335	145.288
Teknosa A.Ş.	-	-	101.797	6.183
Bimsa Uluslararası İş Bilgi ve Yönetim Sistemleri A.Ş.	-	-	1.147.881	646.677
Avivasa Sigorta A.Ş.	-	8.148	13.532	-
Enerjisa Enerji A.Ş.	-	-	824.016	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.	-	-	24.223.701	68.370.227
HeidelbergCement A.G.	93.910	1.075.902	-	-
HC Trading Malta Ltd.	31.058.983	50.100.123	19.374.924	18.510.542
Kardemir Demir Çelik San. Ve Tic. A.Ş.	363.045	1.960.557	511.348	424.260
Çukurova Dış Ticaret A.Ş.	5.442	5.442	-	-
Vista Turizm ve Seyahat A.Ş.	97.317	-	(12.912)	-
Temsa İş Makinaları İmalat Pazarlama ve Satış A.Ş.	-	-	67.464	51.724
HC TechnologyCenter	-	-	-	617.186
Kordsa	-	-	157.848	1.631.518
Akbank	429.968	207.349	-	-
Toplam	32.048.665	53.357.521	46.673.516	90.448.372
Personel (**)	465.008	131.105	2.716.461	2.069.378
Diğer ortaklara temettü borçları	-	-	-	-
Toplam	32.599.080	53.503.888	52.600.605	95.903.423

(*) "Kısa vadeli ticari alacaklar/borçlar" hesapları içerisinde gösterilmiştir (Not 7).

(**) "Diğer alacaklar ve çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar" hesapları içerisinde gösterilmiştir.

(***) Grup ortaklarının ilişkili kuruluşlarıdır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

26. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

30 Eylül 2020 tarihi itibarıyla ticari alacaklar içerisinde yer alan Doğrudan Borçlandırma Sistemi (DBS)’inden alacakların 3.903.819 TL (31 Aralık 2019 – 19.234.290 TL)’lik kısmı Akbank T.A.Ş.’ye aittir.

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Bankalardaki mevduat		
Akbank T.A.Ş.	120.296.103	102.347.486
Finansal borçlar		
Akbank T.A.Ş.	96.809.212	190.265.143
	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019
İlişkili kuruluşlara finansal giderler		
Akbank T.A.Ş.	11.880.875	7.773.207
İlişkili kuruluşlardan faiz gelirleri		
Akbank T.A.Ş.	3.442.477	6.203.274
Komisyon gelirleri		
Arpaş	-	876.706
Yapılan bağışlar		
Sabancı Üniversitesi	67.000	72.900
Vaksa Hacı Ömer Sabancı Vakfı (*)	1.300.000	2.250.000
	1.367.000	2.322.900

(*) Provizyonel tutardır.

Üst yönetim kadrosuna ait ücretler ve menfaatler toplamı

	1 Ocak – 30 Eylül 2020	1 Ocak – 30 Eylül 2019
Üst yönetim kadrosuna sağlanan kısa vadeli faydalar	5.031.360	5.380.353
İşten ayrılma sonrası faydalar	66.527	1.212.040
Diğer uzun vadeli faydalar	173.714	289.493
Toplam kazançlar	5.271.601	6.881.886
SGK işveren payı	289.703	273.445

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

Finansal risk yönetimi amaçları ve politikaları

Grup’un kullandığı belli başlı finansal araçlar, banka kredileri, finansal kiralama, nakit ve kısa vadeli banka mevduatlarıdır. Bu araçları kullanmaktaki asıl amaç Grup’un operasyonları için finansman yaratmaktır. Grup ayrıca direkt olarak faaliyetlerden ortaya çıkan ticari alacaklar ve ticari borçlar gibi finansal araçlara da sahiptir.

Kullanılan araçlardan kaynaklanan risk, yabancı para riski, faiz riski, kredi riski ve likidite riskidir. Grup yönetimi bu riskleri aşağıda belirtildiği gibi yönetmektedir. Grup ayrıca finansal araçların kullanılmasından ortaya çıkabilecek piyasa riskini de takip etmektedir.

Yabancı para riski

Grup’un yaptığı işlemlerden doğan yabancı para riski vardır. Bu riskler Grup’un değerlendirme para birimi dışındaki para birimi cinsinden mal alımı ve satımı yapmasından kaynaklanmaktadır.

Grup’un 30 Eylül 2020 tarihlerinde net döviz alacağı 46.853.984 TL ve 31 Aralık 2019 tarihinde net döviz alacağı 10.473.067 TL’dir.

Grup’un yabancı para pozisyonu aşağıdaki gibidir:

Döviz pozisyonu tablosu						
Cari dönem 30 Eylül 2020						
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	AUD	SEK
1. Ticari alacaklar	40.915.738	3.991.127	1.068.461	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	85.933.867	10.671.311	286.179	-	-	-
Toplam döviz varlıkları (1+2a)	126.849.605	14.662.438,57	1.354.640	-	-	-
3. Ticari borçlar	(79.995.621)	(8.374.891)	(1.599.181)	(697)	-	-
4. Finansal borçlar	-	-	-	-	-	-
Toplam döviz yükümlülükleri	(79.995.621)	(8.374.891)	(1.599.181)	(697)	-	-
Net döviz pozisyonu	46.853.984	6.287.547	(244.541)	(697)	-	-
Döviz hedge’i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri						
İhracat(*)	658.104.369	95.502.185	-	-	-	-
İthalat(*)	118.353.439	1.904.707	992.600	5.365	-	-

Döviz pozisyonu tablosu						
Geçmiş Dönem 31 Aralık 2019						
	TL Karşılığı (Fonksiyonel para birimi)	ABD Doları	Avro	GBP	AUD	SEK
1. Ticari alacaklar	44.837.906	7.548.215	-	-	-	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	15.979.697	1.801.877	793.340	-	-	-
Toplam döviz varlıkları (1+2a)	60.817.603	9.350.092	793.340	-	-	-
3. Ticari borçlar	(50.344.536)	(5.848.161)	(2.346.449)	-	-	-
4. Finansal borçlar	-	-	-	-	-	-
Toplam döviz yükümlülükleri	(50.344.536)	(5.848.161)	(2.346.449)	-	-	-
Net döviz pozisyonu	10.473.067	3.501.931	(1.553.109)	-	-	-
Döviz hedge’i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri						
İhracat(*)	702.468.756	120.932.141	-	-	-	-
İthalat(*)	208.847.215	32.554.833	4.604.785	13.462	60.480	45.660

(*) İthalat ve ihracat rakamları 2020 yılı Ocak-Eylül ve 2019 yılı Ocak-Aralık dönemlerini kapsamaktadır.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Aşağıdaki tabloda, TL'deki %20 oranındaki bir değer kaybının, vergi öncesi kar seviyesinde etkisi gösterilmektedir :

Döviz kuru duyarlılık analizi

	30 Eylül 2020	
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı	Yabancı
	paramın	paramın
	değer	değer
	kazanması	kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	9.818.634	(9.818.634)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	9.818.634	(9.818.634)
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(446.439)	446.439
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(446.439)	446.439
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %20 değişmesi:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	(1.398)	1.398
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	(1.398)	1.398
Toplam (3+6+9)	9.370.797	(9.370.797)
	31 Aralık 2019	
	Kar/zarar	Kar/zarar
	Yabancı	Yabancı
	paramın	paramın
	değer	değer
	kazanması	kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
1- ABD Doları net varlık/yükümlülüğü	4.160.434	(4.160.434)
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	4.160.434	(4.160.434)
Avro'nun TL karşısında %20 değişmesi halinde:		
4- Avro net varlık/yükümlülüğü	(2.065.821)	2.065.821
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(2.065.821)	2.065.821
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %20 değişmesi:		
7- Diğer döviz net varlık/yükümlülüğü	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	-	-
Toplam (3+6+9)	2.094.613	(2.094.613)

Döviz kurundaki değişimin, Grup'un özsermaye kalemlerine bir etkisi yoktur.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

Fiyat riski

Fiyat riski yabancı para, faiz ve piyasa riskinin bir kombinasyonu olup, Grup tarafından aynı para biriminden borç ve alacakların, faiz taşıyan varlık ve yükümlülüklerin birbirini karşılama yoluyla doğal olarak korunma yoluyla yönetilmektedir. Piyasa riski, Grup tarafından piyasa bilgilerinin incelenmesi ve uygun değerlendirme metodları vasıtasıyla yakından takip edilmektedir.

Grup'un değişken faizli finansal aracı bulunmamaktadır. Mevcut kredileri sabit faizlidir.

Kredi riski

Kredi riski, karşılıklı ilişki içinde olan taraflardan birinin bir finansal araca ilişkin olarak yükümlülüğünü yerine getirememesi sonucu diğer tarafın finansal açıdan zarara uğraması riskidir. Grup, kredi riskini belli taraflarla yapılan işlemleri sınırlandırarak ve ilişkide bulunduğu tarafların güvenilirliğini sürekli değerlendirerek yönetmeye çalışmaktadır. Grup'un toplam kredi riski bilançoda gösterilmiştir.

Kredi risk yoğunlaşması belirli şirketlerin benzer iş alanlarında faaliyette bulunmasıyla, aynı coğrafi bölgede yer almasıyla veya ekonomik, politik ve bunun gibi diğer koşullarda meydana gelebilecek değişikliklerin bu şirketlerin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini benzer ekonomik koşullar çerçevesinde etkilemesi ile ilgilidir. Kredi riskinin yoğunlaşması Grup'un performansının belli bir sektörü veya coğrafik bölgeyi etkileyen gelişmelere duyarlılığını göstermektedir.

Grup kredi riskini, satış faaliyetlerini geniş bir alana yayarak belli bir sektör veya bölgedeki şahıslar veya şirketler üzerinde istenmeyen yoğunlaşmalardan kaçınarak yönetmeye çalışmaktadır. Grup ayrıca gerekli gördüğü durumlarda müşterilerinden teminat almaktadır.

30 Eylül 2020	Alacaklar				Bankalardaki mevduat
	Ticari alacaklar		Diğer alacaklar		
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihi itibariyle maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	32.134.072	376.437.845	465.008	54.446.330	256.056.062
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	237.612.812	465.008	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	32.134.072	350.964.875	465.008	54.446.330	256.056.062
B. Koşulları yeniden görülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	18.943.794	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	6.529.176	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	237.612.812	-	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	19.930.473	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(19.930.473)	-	-	-

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

31 Aralık 2019	Ticari alacaklar		Alacaklar		Bankalardaki mevduat
	İlişkili taraf	Diğer taraf	İlişkili taraf	Diğer taraf	
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (1)	53.372.783	315.703.245	131.105	55.395.916	152.041.764
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	295.503.950	131.105	-	-
A. Vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (2)	53.372.783	293.955.179	131.105	55.395.916	152.041.764
B. Koşulları yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	13.736.234	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri	-	8.011.832	-	-	-
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	295.503.950	131.105	-	-
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	21.063.962	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(21.063.962)	-	-	-

- (1) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.
- (2) Teminatlar, müşterilerden alınan teminat senetleri, teminat çekleri ve ipoteklerden oluşmaktadır.
- (3) Bu müşteriler ile ilgili olarak geçmişte tahsilat problemi yaşanmamıştır.

Likidite riski

Likidite riski net fonlama ihtiyacını karşılayamama riskidir. Likidite riski güvenilir kredi kuruluşlarının vermiş olduğu kredi limitlerinin de desteğiyle nakit girişleri ve çıkışlarının dengelenmesiyle düşürülmektedir.

Likidite tablosunda, türev olmayan finansal yükümlülüklerinin vadelerine göre kırılımı bilanço tarihinden yazılı sözleşmeler kapsamındaki vade tarihine kadar geçen süre dikkate alınarak ve sözleşmeye dayalı indirgenmemiş nakit akışları dikkate alınarak gösterilmiştir.

30 Eylül 2020

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	948.332.253	1.111.702.533	355.235.490	333.648.418	265.558.452	157.260.174
Banka kredileri	512.655.911	514.300.148	-	314.300.148	200.000.000	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	87.326.277	246.317.986	4.151.090	19.348.270	65.558.452	157.260.174
Ticari borçlar	348.350.065	351.084.400	351.084.400	-	-	-

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
Türev borçları	-	-	-	-	-	-

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

27. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Devamı)

31 Aralık 2019

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Olmayan Finansal Yükümlülükler	832.210.413	965.900.133	395.835.928	227.681.420	205.490.447	136.892.338
Banka kredileri	396.825.519	397.562.112	35.290.063	212.272.049	150.000.000	-
Finansal kiralama yükümlülükleri	79.628.949	213.451.583	2.203.441	18.865.357	55.490.447	136.892.338
Ticari borçlar	355.755.945	358.342.425	358.342.425	-	-	-

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev Finansal Yükümlülükler	-	-	-	-	-	-
Türev borçları	-	-	-	-	-	-

Sermaye yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup’un hedefleri, ortaklarına getiri ve diğer paydaşlara değer yaratmaktır. Ayrıca Grup sermaye maliyetinin en alt seviyede olmasını sağlayacak sermaye yapısını sürdürmeyi hedeflemektedir.

Grup sermaye yönetiminde, sektördeki diğer şirketlerle paralel olarak borç sermaye oranını izlemektedir. Bu oran net borcun toplam sermayeye bölünmesiyle bulunur.

	30 Eylül 2020	31 Aralık 2019
Toplam yükümlülükler	1.118.193.034	968.672.500
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler (Not 4)	256.056.314	152.041.813
Net borç	862.136.720	816.630.687
Toplam özsermaye	1.133.093.162	1.041.073.988
Toplam sermaye	191.447.068	191.447.068
Borç/özsermaye oranı	0,76	0,78

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değr açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Gerçeğe uygun değr, piyasa katılımcıları arasında ölçüm tarihinde olağan bir işlemde, bir varlığın satışından elde edilecek veya bir borcun devrinde ödenecek fiyat olarak tanımlanır.

Bilançoda itfa edilmiş maliyet ve maliyet değeri ile taşınan finansal varlık ve yükümlüklerin gerçeğe uygun değerlerinin aşağıdaki nedenlerle taşınan değerlerine yakın olduğu varsayılmıştır.

Parasal varlıklar

Dönem sonu kurlarıyla çevrilen döviz cinsinden olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve bankalardan alacaklar dahil, maliyet bedeli ile gösterilen bazı finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları ve alacak kayıplarının ihmal edilebilir olması dolayısıyla kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Menkul kıymet yatırımlarının gerçeğe uygun değerleri finansal durum tablosu tarihindeki piyasa fiyatları esas alınarak tahmin edilmiştir. Ticari alacaklar etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmekte ve ilgili şüpheli alacak karşılıkları ile birlikte kayıtlı değerlerinin gerçeğe uygun değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Bilançoda maliyet veya itfa edilmiş maliyet değerleri ile taşınan finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerleri:

Ticari borçların ve diğer parasal yükümlülüklerin, kısa vadeli olmasından dolayı, gerçeğe uygun değerlerin taşınan değerlerine yakın olduğu kabul edilir. Banka kredileri iskonto edilmiş maliyet ile ifade edilir ve işlem maliyetleri kredilerin ilk maliyetine eklenir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, gerçeğe uygun değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür. Kısa vadeli kredilerinin ise vadelerinin kısa olması nedeniyle taşınan değerlerinin gerçeğe uygun değeri yansıttığı varsayılmaktadır.

Gerçeğe uygun değr ölçümleri hiyerarşi tablosu

Grup, finansal tablolarında gerçeğe uygun değerleri ile yansıtılan finansal araçlarını her finansal araç sınıfının değerlendirme girdilerinin kaynağına göre, üç seviyeli hiyerarşi kullanarak, aşağıdaki şekilde sınıflandırmaktadır.

Seviye 1: Belirlenen finansal araçlar için aktif piyasada işlem gören (düzeltilmemiş) piyasa fiyatı kullanılan değerlendirme teknikleri

Seviye 2: Dolaylı veya dolaysız gözlemlenebilir girdi içeren diğer değerlendirme teknikleri

Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa girdilerini içermeyen değerlendirme teknikleri

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (devamı)

30 Eylül 2020 ve 31 Aralık 2019 tarihleri itibarıyla, Grup’un gerçeğe uygun değer ile takip ettiği finansal varlık ve yükümlülüklerin hiyerarşi tablosu aşağıdaki gibidir:

30 Eylül 2020	Seviye 1 (*)	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen varlıklar			
Finansal yatırımlar			
Çimsa	178.319.232	-	-
Arpaş	-	-	33.627.428
Liman İşletmeleri	-	-	13.218.698
Altaş	-	-	625.779
Eterpark	-	-	1.549.260
Ambarlı Kılavuzluk	-	-	800.000
Toplam varlıklar	178.319.232	-	49.821.165
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen yükümlülükler			
Türev araçlar	-	-	-
Toplam yükümlülükler	-	-	-
31 Aralık 2019	Seviye 1 (*)	Seviye 2	Seviye 3
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen varlıklar			
Finansal yatırımlar			
Çimsa	110.145.485	-	-
Arpaş	-	-	33.627.428
Liman İşletmeleri	-	-	13.218.698
Altaş	-	-	625.779
Ambarlı	-	-	800.000
Eterpark	-	-	1.549.260
Toplam varlıklar	110.145.485	-	49.821.165
Gerçeğe uygun değer ile gösterilen yükümlülükler			
Türev araçlar	-	-	-
Toplam yükümlülükler	-	-	-

(*) Borsada bilanço tarihi itibarıyla oluşan piyasa fiyatları ile değerlendirilmiştir.

Arpaş, Eterpark, Altaş ve Liman İşletmeleri’nin gerçeğe uygun değerinin tespitinde düzeltilmiş net aktif değeri (“DNA”) ve indirgenmiş nakit akımı (“İNA”) uygulanmıştır.

İNA yöntemi bir işletmenin özsermayesinin değerini, işletmenin tahmini toplam değerinden faaliyetlerini finanse etmek amacıyla kullanılan borçların piyasa değerini çıkarmak yoluyla tahmin eder.

İşletmenin toplam değeri aşağıdaki temel unsurlardan oluşur:

Tahmin yapılan döneme ait Grup faaliyetlerinden sağlanan nakit akımlarının bugünkü değeri ile faaliyetler için zorunlu olmayan diğer aktiflerin ve menkul kıymetlerin değeri toplamı.

Tahmin yapılan dönem sonrasında faaliyetler ile ilişkilendirilebilen işin bugünkü değerini ifade eden tahmini bir “devam eden değer”.

AKÇANSA ÇİMENTO SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

30 EYLÜL 2020 TARİHİ İTİBARIYLA

KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN DİPNOTLAR

(Para birimi aksi belirtilmedikçe Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

28. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten koruma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (Devamı)

Gerçeğe uygun değer ölçümleri hiyerarşi tablosu (Devamı)

Faaliyetlerden sağlanan nakit akımı, faaliyetler ile ilgili nakit girişleri ile ödenecek nakit vergiler için tahsis edilmiş nakit çıkışları arasındaki farka eşittir. Nakit çıkışları, şirket stratejilerini desteklemek için gerekli olan işletme sermayesini ve sabit kıymet yatırımlarını da içermelidir. Vergi sonrası net nakit akımı, borçları ve hissedarlara kar paylarını ödemek (veya gelecekte işletmenin faaliyetlerine tekrar yatırım yapmak) için mevcut olan nakit değerleri ifade eder.

Devam eden değer aşağıdaki gibi hesaplanır:

Gelecekteki nakit akımları sabit hızla büyüyen bir daimi gelir (sonsuz kadar her sene aynı hızda artarak devam eden nakit akımları) olarak değerlendirilebilir. Böyle bir daimi gelirin değeri (yani, işletmenin projeksiyonu yapılan dönem sonundaki değeri), sonsuz kadar süreceği beklenen yıllık nakit akımının ağırlıklı ortalama sermaye maliyetine bölünmesi suretiyle hesaplanır. Bu şekilde hesaplanan devam eden değer, normal yöntemle bugünkü değere indirgenir.

İskonto Oranı: İskonto oranı, belirli bir iş ya da projeye yapılan yatırımdan beklenen getiriyi ifade etmektedir. Bu oran, riskten arındırılmış bir yatırımdan beklenen normal getiriye ek olarak yatırımcıların beklediği risk primi de hesaba katılarak, bir iş ya da projenin gelecekteki nakit akımlarına uygulanır. INA hesaplamalarında kullanılan iskonto oranı, ağırlıklı ortalama sermaye maliyetine ("AOSM") dayandırılmıştır. Ağırlıklı ortalama sermaye maliyeti, hissedarların elde etmeyi bekledikleri özsermaye getiri oranı ile tipik borçlanma maliyeti olan şirkete borç verenlerin elde ettikleri getirinin bileşik getirisiidir.

Beta: Beta çarpanı, herhangi bir şirketin ilave getirilerinin (risksiz getirilerin üzerindeki getiriler) bazı piyasa getirilerinin üzerindeki toplam ilave getirilere (Rf üzerindeki yatırım endeksi) olan duyarlılığını göstermektedir. Bu nedenle, sermaye piyasası teorisine göre riskin iki bileşeninden biri olan piyasa riskinin (sistemik risk) ölçütlerinden biridir. Birin üzerindeki beta çarpanları piyasa ortalamasından daha yüksek bir dalgalanmaya işaret eder. Çalışmamızda, iskonto oranı hesaplamasında emsal şirketlerden oluşturulan grubun betası kullanılmıştır.

Ülke Risk Primi: Gelişmiş piyasalarla karşılaştırıldığında, az gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler yatırımcıların alması gereken ilave riskler içermektedir. Bu risklerin ölçülmesi o ülkenin risk primini oluşturur. Bu primi belirlemede kullanılan en yaygın yöntem ise, ilgili ülkenin devlet tahvili getirisi ile gelişmiş bir ülkenin devlet tahvili arasında aynı zamanda oluşan farkın hesaplanmasıdır.

Düzeltilmiş Net Aktif Değer Yöntemi'ne göre bit şirketin hisse değeri, şirketin defter değerini, şirketin varlık ve pasiflerindeki gerçekleşmemiş değer değişikliklerine göre düzelten aktif temelli bir teknikte değerlendirilmektedir.

29. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.